

ŠIRVINTŲ LAURYNO STUOKOS-GUCEVIČIAUS GIMNAZIJOS MOKINIŲ PASIEKIMŲ VERTINIMO IR ĮSIVERTINIMO FORMOS IR KRITERIJAI

DORINIS UGDYMAS

LIETUVIŲ KALBA IR LITERATŪRA

UŽSIENIO KALBOS

MATEMATIKA

INFORMACINĖS TECHNOLOGIJOS

BIOLOGIJA

CHEMIJA

FIZIKA

ISTORIJA IR PILIETIŠKUMO PAGRINDAI

GEOGRAFIJA

EKONOMIKA IR VERSLUMAS

TECHNOLOGIJOS

MUZIKA

DAILĖ

FIZINIS UGDYMAS

ŽMOGAUS SAUGA

DORINIS UGDYMAS

Etikos pamokose taikoma kaupiamojo vertinimo sistema, kurią sudaro sumuojami mokinių mokymosi veiklos rezultatai balais. Surinkus 10 balų dienyne rašoma „įskaityta“. Pusmečio pabaigoje mokinio veikla įvertinama įskaita surinkus ne mažiau trijų „įskaityta“. Jei būtinas įskaitai balų skaičius nesurenkamas, skiriamas įskaitinis darbas.

Tikybės pamokose taikoma kaupiamojo vertinimo sistema, kurią sudaro sumuojami mokinių mokymosi veiklos rezultatai balais ir dalyvavimas praktinėse veiklose: Bažnyčios lankymas, rengimasis sakramentams, sakramentų priėmimas, dalyvavimas savanorystėse, renginiuose. Išsiaiškinus naują medžiagą pateikiami diagnostiniai testai, rašto užduotys, jos vertinamos. Išsiaiškinus naują medžiagą pateikiami diagnostiniai testai, rašto užduotys, jos vertinamos įskaityta arba neįskaityta. Įskaitai gauti reikia bent į 50 procentų klausimų atsakyti teisingai. Galutinei įskaitai reikia per pusmetį surinkti bent tris įskaitas.

LIETUVIŲ KALBA IR LITERATŪRA

I. Formuojamasis vertinimas

1.1. Formuojamasis vertinimas - nuolatinis vertinimas, kuris padeda numatyti mokymosi perspektyvą, pastiprinti daromą pažangą, skatina mokinius mokytis analizuoti esamus pasiekimus ir mokymosi spragas, sudaro galimybę mokiniams ir mokytojams geranoriškai bendradarbiauti ugdymo proceso metu. Vertinant svarbu, kad mokiniai gautų informaciją:

apie tai, ką jie padarė gerai ir kodėl tai gerai („MEDALIS“),
apie tai, kur reikia patobulėti ir kaip tai padaryti („MISIJA“).

1.2. Naudojamos šios formuojamojo vertinimo strategijos, skatinančios ir palaikančios mokymąsi:

grįžtamosios informacijos suteikimas;
klausymasis, klausinėjimas ir diskusija;
mokinių vienas kito ir savęs vertinimas;
palankios mokymuisi aplinkos palaikymas.

1.3. Formuojamojo vertinimo metodai:

stebėjimas;

nukreipimas;

paskatinimas;

- konsultacija;
- padrąsinantis žvilgsnis;
- komentaras žodžiu (pozityvus, nes tikslas ne kontroliuoti, o padėti mokytis);
- komentaras raštu (mokytojo recenzija vertinant teksto kūrimo darbus, nurodant darbo tobulinimo būdus; mokinių recenzijos, vertinant bendraklasių teksto kūrimo darbus).

2.1. Įsivertinimas. Kad formuojamasis vertinimas būtų produktyvus, mokiniai mokomi įsivertinti, suvokti pagrindinius savo mokymosi tikslus ir perprasti, ką jie turi daryti, kad jiems pasisektų.

2.2. Įsivertinimo būdai:

- „netikro“ darbo (anoniminio darbo, kurį parengė mokytojas ar sukūrė buvę mokiniai, taip pat skelbiamų šalies rašinių pavyzdžių) vertinimas (grupėmis, poromis ar savarankiškai);
- bendramokslių vertinimas;
- savęs vertinimas.

2.3. Įsivertinimo metodai:

- nebaigti sakiniai (kiekvienam mokiniui pamokos pabaigoje išdalijami lapeliai su nebaigtais sakiniais), pvz.: Pamokoje sužinojau, kad... Mano mintys, pasibaigus diskusijai apie... Buvo įdomu... Po diskusijos aš susimąščiau, kodėl... Norėčiau daugiau sužinoti... Mane pradžiugino tai, kad... Šią pamoką sekėsi... Mane nuliūdino tai, kad...
- mokymosi dienoraščio rašymas - būdas fiksuoti pamokoje patirtus įspūdžius, jausmus, nuomones, analizuoti bei apmąstyti savo veiklą; dienoraštis rašomas klasės darbų sąsiuvinyje, atskirame lape ar sąsiuvinyje (mokytojo nuožiūra, susitarus su mokiniais);

- Žvaigždė - grafinė forma, skirta įsivertinti: figūros ašyse mokiniai gali pažymėti tam tikrų savybių (ugdomųjų gebėjimų, nuostatų, žinių, supratimo) intensyvumą; mokytojas ašis pavadina atsižvelgdamas į pamokos uždavinius; mokiniams siūloma įsivertinti ir lietuvių kalbos gebėjimus, ir bendrąsias kompetencijas; ši grafinė forma gali būti naudojama darbui pamokoje įsivertinti ir stebėti bei fiksuoti mokymosi pažangą ilgesnį laikotarpį, tokiu atveju pradedama pildyti mokymosi etapo pradžioje ir sistemingai pildoma numatytą mokymosi laikotarpį;
- Voratinklis; · Pyrago dalijimas: nubraižytą apskritimą - „pyragą“ mokiniai padalija į tokias dalis, kurios vaizdžiai nurodo kiekvieno grupės nario indėlį į grupės darbą;
- Šviesoforas; · struktūruoti klausimai: kai mokiniai atlieka grupei skirtą užduotį, jiems pateikiami įvairūs struktūruoti klausimai, kurie padeda apmąstyti ir įsivertinti darbo grupėje patirtį;
- vertinimas spalvotais lapeliais: ant lentos / sienos pakabinus pristatytą plakatą, mokiniai vertina savo draugų / kitų grupių darbus; ant labiausiai patikusio darbo mokiniai užklijuoja lapelį;
- momentinis rašinys: trumpas (1 min.) rašinys apie tai, ką mokinys žino (sužinojo, įsiminė) dėstoma tema, ko tikisi iš pamokos ir pan., gali būti naudojamas pamokos pradžioje ar pabaigoje;
- savianalizė: mokiniai, gavę kontrolinių darbų, rašinių, atpasakojimų arba diktantų rezultatus, patys rašo trumpą (1-2 sakinių) savianalizę, kurioje pažymi pažangą (pvz., pažangos nepadariau, nes..., arba pažanga labai maža ir t.t); mokiniai atidžiai išnagrinėja klaidas ir pasirašo patys sau, ką jiems reikia pakartoti (kurias taisykles);
- savęs vertinimo lapas: Man sekasi 1. 2. 3. Pažanga 1. 2. 3. Reikia išmokti 1. 2. 3. Mokytoja gali padėti 1. 2. 3
- įsivertinimo anketos mokslo metų pradžioje, pasibaigus I pusmečiui, mokslo metų pabaigoje. Formuojamasis vertinimas nesiejamas su pažymiu.

II. Diagnostinis vertinimas

1. Diagnostinis vertinimas padeda išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą baigus temą ar kurso dalį, kad būtų galima numatyti tolesnio mokymosi galimybes, suteikti pagalbą įveikiant sunkumus. Diagnostinis vertinimas padeda identifikuoti mokymosi problemas:
2. Kad būtų stebimas ir vertinamas visų kalbinės veiklos rūšių gebėjimų ugdymasis, vertinimas planuojamas taip, kad per pusmetį mokinys gautų bent 2 pažymius už teksto skaitymo ir suvokimo užduotis, 2 pažymius už teksto kūrimo raštu (rašymo) užduotis, 1 pažymį už kalbėjimo (teksto kūrimo žodžiu) ir klausymosi užduotis ir 2 pažymius už kalbos vartojimo ir nagrinėjimo užduotis.
3. Nesąžiningai atliktas (naudojantis telefonais, medžiaga iš interneto, nusirašytas ir pan.) rašymo (teksto kūrimo), projektinis, kontrolinis ar namų darbas netaisomas ir vertinamas nepatenkinamai (dvejutu).
4. Mokiniais, turintiems mokymosi sunkumų, rekomenduojamos / siūlomos lietuvių kalbos ir literatūros konsultacijos, nurodomi papildomi šaltiniai, skirti savarankiškai mokytis.

Pažymys	Rišlaus / sakinių diktanto klaidų skaičius			Žodžių diktanto klaidų skaičius
	Rašybos	Skyrybos	Bendras	
10	1	1	1	1
9	1	2	2	2

8	2	3	4	3
7	4	5	6	4
6	5	6	8	5
5	6	7–8	11	6
4	7–8	9–10	14	7–8
3	9–10	11–12	16	9–10
2	11–12	13–15	19	11–12
1	13 ir daugiau	16 ir daugiau	20 ir daugiau	13 ir daugiau

Rekomenduojamas diktanto žodžių skaičius

Klasė	Rišlaus / sakinių diktanto	Žodžių diktanto
IX (I gimnazijos)	140–160	40–45
X (II gimnazijos)	160–180	45–50

Atpasakojimo vertinimas (gimnazijos I–II) klasėse.

Kriterijai Taškai	Turinio atskleidimas: esmės ir įvykių tarpusavio ryšių supratimas.	Teksto prasmės suvokimas ir atskleidimas: pagrindinės minties, vertybinių autoriaus nuostatų ir perkeltinių prasmių supratimas.	Teksto struktūra, stilius, žodyno turtingumas, sintaksinių formų įvairovė.	Raštingumas
5	Atrinkti esminiai dalykai. Suprastos ir puikiai atskleistos veiksmo aplinkybės, veikėjų charakterio savybės, motyvai ir poelgiai, nulėmę veiksmo eigą.	Puikiai suprastos ir išryškintos autoriaus ir veikėjų vertybinės nuostatos. Puikiai paaiškintos ne tik tiesiogiai pasakytos prasmės, bet ir nutylėti ar prieštaringi dalykai.	Tekstas prasmingai suskirstytas pastraipomis; kalba aiški, rišli; žodžiai parenkami tiksliai ir pagal situaciją; žodynas turtingas; sakinių struktūra įvairi.	Rašoma taisyklinga kalba, be klaidų.
4	Atrinkti esminiai dalykai. Iš esmės suprastos pagrindinės aplinkybės ir veikėjų motyvai bei poelgiai, kurie nulėmė veiksmo eigą.	Iš esmės suprastos autoriaus ir veikėjų vertybinės nuostatos ir išryškintos atpasakojant. Paaiškintos ne tik tiesiogiai pasakytos prasmės, bet ir nutylėti ar prieštaringi dalykai.	Tekstas tinkamai suskirstytas pastraipomis; kalba aiški, rišli; sakinių struktūra įvairi; žodžiai vartojami tinkama reikšme.	Rašoma taisyklinga kalba, 1–2 klaidos.
3	Ne visai suprastos aplinkybės ar veikėjų motyvai ir poelgiai, kurie nulėmė veiksmo eigą.	Tik iš dalies suprastos ar ne visai išryškintos autoriaus ir veikėjų vertybinės nuostatos. Stengiamasi paaiškinti ne tik tiesiogines, bet ir perkeltines ar tiesiogiai nepasakytas prasmes.	Tekstas ne visai tinkamai suskirstytas pastraipomis; pasitaiko aiškumo, rišlumo, sakinių struktūros trūkumų; žodžiai ne visada vartojami tinkama reikšme.	Rašoma pakankamai taisyklinga kalba, 3–5 klaidos.
2	Tik dalis aplinkybių ar veikėjų motyvų ir poelgių suprasta, todėl veiksmo priežastys ne visai paaiškintos.	Bandomos aiškinti autoriaus ir veikėjų nuostatos. Paaiškintos tik tiesiogiai pasakytos prasmės, atpasakotos neesminės detalės, trūksta paaiškinimų, kurie atskleistų teksto supratimą.	Daug aiškumo, rišlumo trūkumų; dažnai neįdomios pastraipos ar sakinio ribos. Didelė dalis sakinių elementarios struktūros; žodynas elementarus / žodžiai dažnai vartojami netinkama reikšme.	Rašoma pakankamai taisyklinga kalba, 6–8 klaidos.
1	Bandoma suprasti, kas vyksta tekste, bet pasakojant klystama.	Apie vertybinius dalykus tik užsiminama. Esmė nesuprasta, nukrypta į neesminių dalykų paaiškinimus.	Testas nenuoseklus, nerišlus, neskaidoma pastraipomis / skaidoma nemotyvuotai. Sakiniai elementarios struktūros; žodynas skurdus / žodžiai vartojami netinkama reikšme.	Yra nemažai kalbos, rašybos ir skyrybos (9–12) klaidų.
0	Tekstas visiškai nesuprastas, rašoma apie dalykus, kurių nebuvo atpasakojimo tekste.	Autoriaus idėjos, vertybinės nuostatos visiškai nesuprastos.	Tekstas nerišlus, neaiškus. Sakiniai neaiškios struktūros; žodynas skurdus / žodžiai vartojami netinkama reikšme.	Yra daug kalbos, rašybos ir skyrybos (13 ir daugiau) klaidų.

Atpasakojimo vertinimo kriterijų aprašas.

Klasė	Žodžių skaičius
IX–X (I–II gimnazijos klasės)	300–400

Orientacinis atpasakojamo teksto žodžių skaičius.

Kriterijai Taškai	Temos suvokimas ir plėtojimas, mokinio individualybės atsiskleidimas.	Teiginių pagrindimas, argumentų tinkamumas ir vertė.	Struktūra ir nuoseklumas: kryptingas ėjimas į išvadą.	Teksto stilius, žodyno turtingumas, sintaksinių formų įvairovė.	Raštingumas: žodynas, gramatika, rašyba, skyryba
5	Tema puikiai suprasta, pasirinkti aspektai išryškina jos aktualumą, analizė ir interpretacija leidžia atsiskleisti mokinio individualybei.	Argumentai parinkti taikliai; jų parinkimas rodo mokinio brandą, išprusimą, konteksto išmanymą.	Skaidymas dalimis ir pastraipomis itin tikslingas; mintys plėtojamos nuosekliai ir kryptingai, išvada rodo mokinio gebėjimą apibendrinti.	Kalba vartojama tikslingai, atskleidžiamas gebėjimas pasinaudoti visais reikalingais jos klodais: žodžiai parenkami tiksliai ir pagal situaciją. Rašydamas mokinys atskleidžia savo iškalbą ir erudiciją.	Rašoma taisyklinga kalba, be klaidų.
4	Tema suprasta, jai atskleisti pasirinkti tinkami aspektai, analizė pagrįsta.	Argumentų pakanka. Jie svarūs, įtikinami.	Visos trys struktūrinės dalys tinka temai; pastraipomis skaidoma prasmingai, mintys plėtojamos nuosekliai.	Kalba aiški, rišli; žodžiai parenkami tiksliai ir pagal situaciją; žodynas turtingas; sakinių struktūra įvairi.	Rašoma taisyklinga kalba, 1–3 klaidos.
3	Tema suprasta, aspektai pasirinkti tinkamai, jie analizuojami, tačiau ne visur pavyksta išvengti paviršutiniškumo.	Didžioji dalis argumentų yra tinkami, bet kartais nepavyksta išvengti jų atsitiktinumo.	Yra visos trys struktūrinės dalys, tekstas ne visada prasmingai suskaidytas pastraipomis; gali pasitaikyti pasikartojimų ar tam tikro nenuoseklumo.	Kalba aiški, rišli; sakinių struktūra įvairi; žodžiai vartojami tinkama reikšme.	Rašoma pakankamai taisyklinga kalba, 4–6 klaidos.
2	Tema suprasta paviršutiniškai / iš dalies; pasirinkti aspektai ne visi išplėtoti arba prieštarauja vienas kitam; tuščiažodžiaujama.	Argumentai formalūs, paviršutiniški / ne visi teiginiai pagrįsti.	Struktūrinės dalys turi trūkumų, ne visada jaučiamos pastraipų ribos; gali būti kartojama ar pasakojama nenuosekliai.	Pasitaiko aiškumo, rišlumo, sakinių struktūros trūkumų; žodžiai ne visada vartojami tinkama reikšme.	Rašoma ne visai taisyklinga kalba, 7–10 klaidų.
1	Tema suprasta tik iš dalies; pasirinkti aspektai nepadedą	Bandoma argumentuoti.	Yra ne visos struktūrinės dalys, nejaučiamos	Yra daug aiškumo, rišlumo trūkumų; dažniausiai	Yra nemažai kalbos, rašybos ir

	atskleisti temos / negebama išskirti aspektų.		pastraipų ribos; kartojama ar pasakojama nenuosekliai.	nejaučiamos sakinio ribos arba sakiniai elementarios struktūros; žodynas skurdus arba žodžiai vartojami netinkama reikšme.	skyrybos klaidų (11–16 klaidų).
0	Tema nesuprasta / rašoma apie dalykus, nesusijusius su tema.	Neargumentuojama /tuščiažodžiaujama.	Struktūra pabira; nejaučiamos pastraipų ribos; nuolat kartojama tas pats.	Kalba neaiški, nerišli; sakiniai neaiškios struktūros; žodynas skurdus arba žodžiai vartojami netinkama reikšme.	Yra daug kalbos, rašybos ir skyrybos klaidų (17 ir daugiau klaidų).

Rašinio vertinimo kriterijų aprašas.

Taškai	Pažymys
25–24	10
23–22	9
21–20	8
19–17	7
16–14	6
13–11	5
10–8	4
7–6	3
5–3	2
2–1	1

Orientacinis rašinio žodžių skaičius ir vertinimas pažymiu.
Orientacinis rašinio žodžių skaičius IX–X (gimnazijų I–II) klasėse – 250–300 žodžių.

Pažymys	Rišlaus / sakinių diktanto klaidų skaičius			Žodžių diktanto klaidų skaičius
	Rašybos	Skyrybos	Bendras	
10	1	1	1	1
9	1	2	2	2
8	2	3	4	3
7	4	5	6	4
6	5	6	8	5
5	6	7–8	11	6
4	7–8	9–10	14	7–8
3	9–10	11–12	16	9–10
2	11–12	13–15	19	11–12
1	13 ir daugiau	16 ir daugiau	20 ir daugiau	13 ir daugiau

Rekomenduojamas diktanto žodžių skaičius

Klasė	Rišlaus / sakinių diktanto	Žodžių diktanto
IX (I gimnazijos)	140–160	40–45
X (II gimnazijos)	160–180	45–50

Atpasakojimo vertinimas (gimnazijos I–II) klasėse.

Kriterijai	Turinio atskleidimas: esmės ir įvykių tarpusavio ryšių supratimas.	Teksto prasmės suvokimas ir atskleidimas: pagrindinės minties, vertybinių autoriaus nuostatų ir perkeltinių prasmių supratimas.	Teksto struktūra, stilius, žodyno turtingumas, sintaksinių formų įvairovė.	Raštingumas
Taškai				
5	Atrinkti esminiai dalykai. Suprastos ir puikiai atskleistos veiksmo aplinkybės, veikėjų charakterio savybės, motyvai ir poelgiai, nulėmę veiksmo eigą.	Puikiai suprastos ir išryškintos autoriaus ir veikėjų vertybinės nuostatos. Puikiai paaiškintos ne tik tiesiogiai pasakytos prasmės, bet ir nutylėti ar prieštaringi dalykai.	Tekstas prasmingai suskirstytas pastraipomis; kalba aiški, rišli; žodžiai parenkami tiksliai ir pagal situaciją; žodynas turtingas; sakinių struktūra įvairi.	Rašoma taisyklinga kalba, be klaidų.
4	Atrinkti esminiai dalykai. Iš esmės suprastos pagrindinės aplinkybės ir veikėjų motyvai	Iš esmės suprastos autoriaus ir veikėjų vertybinės nuostatos ir išryškintos atpasakojant. Paaiškintos ne tik tiesiogiai	Tekstas tinkamai suskirstytas pastraipomis; kalba aiški, rišli; sakinių struktūra įvairi; žodžiai vartojami tinkama reikšme.	Rašoma taisyklinga kalba, 1–2 klaidos.

	bei poelgiai, kurie nulėmė veiksmo eigą.	pasakytos prasmės, bet ir nutylėti ar prieštaringi dalykai.		
3	Ne visai suprastos aplinkybės ar veikėjų motyvai ir poelgiai, kurie nulėmė veiksmo eigą.	Tik iš dalies suprastos ar ne visai išryškintos autoriaus ir veikėjų vertybinės nuostatos. Stengiamasi paaiškinti ne tik tiesiogines, bet ir perkeltines ar tiesiogiai nepasakytas prasmes.	Tekstas ne visai tinkamai suskirstytas pastraipomis; pasitaiko aiškumo, rišlumo, sakinių struktūros trūkumų; žodžiai ne visada vartojami tinkama reikšme.	Rašoma pakankamai taisyklinga kalba, 3–5 klaidos.
2	Tik dalis aplinkybių ar veikėjų motyvų ir poelgių supраста, todėl veiksmo priežastys ne visai paaiškintos.	Bandomos aiškinti autoriaus ir veikėjų nuostatos. Paaiškintos tik tiesiogiai pasakytos prasmės, atpasakotos neesminės detalės, trūksta paaiškinimų, kurie atskleistų teksto supratimą.	Daug aiškumo, rišlumo trūkumų; dažnai neįaučiamos pastraipos ar sakinio ribos. Didelė dalis sakinių elementarios struktūros; žodynas elementarus /žodžiai dažnai vartojami netinkama reikšme.	Rašoma pakankamai taisyklinga kalba, 6–8 klaidos.
1	Bandoma suprasti, kas vyksta tekste, bet pasakojant klystama.	Apie vertybinius dalykus tik užsimenama. Esmė nesuprasta, nukrypta į neesminių dalykų paaiškinimus.	Testas nenuoseklus, nerišlus, neskaidoma pastraipomis / skaidoma nemotyvuotai. Sakiniai elementarios struktūros; žodynas skurdus / žodžiai vartojami netinkama reikšme.	Yra nemažai kalbos, rašybos ir skyrybos (9–12) klaidų.
0	Tekstas visiškai nesuprastas, rašoma apie dalykus, kurių nebuvo atpasakojimo tekste.	Autoriaus idėjos, vertybinės nuostatos visiškai nesuprastos.	Tekstas nerišlus, neaiškus. Sakiniai neaiškios struktūros; žodynas skurdus / žodžiai vartojami netinkama reikšme.	Yra daug kalbos, rašybos ir skyrybos (13 ir daugiau) klaidų.

Atpasakojimo vertinimo kriterijų aprašas.

Klasė	Žodžių skaičius
IX–X (I–II gimnazijos klasės)	300–400

Orientacinis atpasakojamo teksto žodžių skaičius.

Kriterijai Taškai	Temos suvokimas ir plėtojimas, mokinio individualybės atsiskleidimas.	Teiginių pagrindimas, argumentų tinkamumas ir vertė.	Struktūra ir nuoseklumas: kryptingas ėjimas į išvadą.	Teksto stilius, žodyno turtingumas, sintaksinių formų įvairovė.	Raštingumas: žodynas, gramatika, rašyba, skyryba
5	Tema puikiai suprasta, pasirinkti aspektai išryškina jos aktualumą, analizė ir interpretacija leidžia atsiskleisti mokinio individualybei.	Argumentai parinkti taikliai; jų parinkimas rodo mokinio brandą, išprusimą, konteksto išmanymą.	Skaidymas dalimis ir pastraipomis itin tikslingas; mintys plėtojamos nuosekliai ir kryptingai, išvada rodo mokinio gebėjimą apibendrinti.	Kalba vartojama tikslingai, atskleidžiamas gebėjimas pasinaudoti visais reikalingais jos klodais: žodžiai parenkami tiksliai ir pagal situaciją. Rašydamas mokinys atskleidžia savo iškalbą ir erudiciją.	Rašoma taisyklinga kalba, be klaidų.
4	Tema suprasta, jai atskleisti pasirinkti tinkami aspektai, analizė pagrįsta.	Argumentų pakanka. Jie svarūs, įtikinami.	Visos trys struktūrinės dalys tinka temai; pastraipomis skaidoma prasmingai, mintys plėtojamos nuosekliai.	Kalba aiški, rišli; žodžiai parenkami tiksliai ir pagal situaciją; žodynas turtingas; sakinių struktūra įvairi.	Rašoma taisyklinga kalba, 1–3 klaidos.
3	Tema suprasta, aspektai pasirinkti tinkamai, jie analizuojami, tačiau ne visur pavyksta išvengti paviršutiniškumo.	Didžioji dalis argumentų yra tinkami, bet kartais nepavyksta išvengti jų atsitiktinumo.	Yra visos trys struktūrinės dalys, tekstas ne visada prasmingai suskaidytas pastraipomis; gali pasitaikyti pasikartojimų ar tam tikro nenuoseklumo.	Kalba aiški, rišli; sakinių struktūra įvairi; žodžiai vartojami tinkama reikšme.	Rašoma pakankamai taisyklinga kalba, 4–6 klaidos.
2	Tema suprasta paviršutiniškai / iš dalies; pasirinkti aspektai ne visi išplėtoti arba prieštarauja vienas kitam; tuščiažodžiaujama.	Argumentai formalūs, paviršutiniški / ne visi teiginiai pagrįsti.	Struktūrinės dalys turi trūkumų, ne visada jaučiamos pastraipų ribos; gali būti kartojama ar pasakojama nenuosekliai.	Pasitaiko aiškumo, rišlumo, sakinių struktūros trūkumų; žodžiai ne visada vartojami tinkama reikšme.	Rašoma ne visai taisyklinga kalba, 7–10 klaidų.
1	Tema suprasta tik iš dalies; pasirinkti aspektai nepadedą atskleisti temos / negebama išskirti aspektų.	Bandoma argumentuoti.	Yra ne visos struktūrinės dalys, nejaučiamos pastraipų ribos; kartojama ar pasakojama nenuosekliai.	Yra daug aiškumo, rišlumo trūkumų; dažniausiai nejaučiamos sakinio ribos arba sakiniai elementarios struktūros; žodynas skurdus arba žodžiai vartojami netinkama reikšme.	Yra nemažai kalbos, rašybos ir skyrybos klaidų (11–16 klaidų).

0	Tema nesuprasta / rašoma apie dalykus, nesusijusius su tema.	Neargumentuojama /tuščiažodžiaujama.	Struktūra pabira; neįdomios pastraipų ribos; nuolat kartojama tas pats.	Kalba neaiški, nerišli; sakiniai neaiškios struktūros; žodynas skurdus arba žodžiai vartojami netinkama reikšme.	Yra daug kalbos, rašybos ir skyrybos klaidų (17 ir daugiau klaidų).
---	--	--------------------------------------	---	--	---

Rašinio vertinimo kriterijų aprašas.

Taškai	Pažymys
25–24	10
23–22	9
21–20	8
19–17	7
16–14	6
13–11	5
10–8	4
7–6	3
5–3	2
2–1	1

Orientacinis rašinio žodžių skaičius ir vertinimas pažymiu.

Orientacinis rašinio žodžių skaičius IX–X (gimnazijų I–II) klasėse – 250–300 žodžių. **Atpasakojimas I-II klasėse vertinamas pagal 2016 m. sausio 25 d. atnaujintoje Pagrindinio ugdymo bendrojoje programoje pateiktą instrukciją:**

Atpasakojimo vertinimas I-II klasėse

Kriterijai Taškai	Turinio atskleidimas: esmės ir įvykių tarpusavio ryšių supratimas	Teksto prasmės suvokimas ir atskleidimas: pagrindinės minties, vertybinių autoriaus nuostatų ir perkeltinių prasmių supratimas	Teksto struktūra, stilius, žodyno turtingumas, sintaksinių formų įvairovė	Raštingumas
5	Atrinkti esminiai dalykai. Suprastos ir puikiai atskleistos veiksmo aplinkybės, veikėjų charakterio savybės, motyvai ir poelgiai, nulėmę veiksmo eigą.	Puikiai suprastos ir išryškintos autoriaus ir veikėjų vertybinės nuostatos. Puikiai paaiškintos ne tik tiesiogiai pasakytos prasmės, bet ir nutylėti ar prieštaringi dalykai.	Tekstas prasmingai suskirstytas pastraipomis; kalba aiški, rišli; žodžiai parenkami tiksliai ir pagal situaciją; žodynas turtingas; sakinių struktūra įvairi.	Rašoma taisyklinga kalba, be klaidų.
4	Atrinkti esminiai dalykai. Iš esmės suprastos pagrindinės aplinkybės ir veikėjų motyvai bei poelgiai, kurie nulėmė veiksmo eigą.	Iš esmės suprastos autoriaus ir veikėjų vertybinės nuostatos ir išryškintos atpasakojant. Paaiškintos ne tik tiesiogiai pasakytos prasmės, bet ir nutylėti ar prieštaringi dalykai	Tekstas tinkamai suskirstytas pastraipomis; kalba aiški, rišli; sakinių struktūra įvairi; žodžiai vartojami tinkama reikšme.	Rašoma taisyklinga kalba, 1-2 klaidos.
3	Ne visai suprastos aplinkybės ar veikėjų motyvai ir poelgiai, kurie nulėmė veiksmo eigą.	Tik iš dalies suprastos ar ne visai išryškintos autoriaus ir veikėjų vertybinės nuostatos. Stengiamasi paaiškinti ne tik tiesiogines, bet ir perkeltines ar tiesiogiai nepasakytas prasmes.	Tekstas ne visai tinkamai suskirstytas pastraipomis; pasitaiko aiškumo, rišlumo, sakinių struktūros trūkumų; žodžiai ne visada vartojami tinkama reikšme.	Rašoma pakankamai taisyklinga kalba, 3-5 klaidos.
2	Tik dalis aplinkybių ar veikėjų motyvų ir poelgių suprasta, todėl	Bandomos aiškinti autoriaus ir veikėjų nuostatos. Paaiškintos tik tiesiogiai pasakytos prasmės, atpasakotos neesminės detalės,	Daug aiškumo, rišlumo trūkumų;	Rašoma ne visai taisyklinga kalba, 6-8 klaidos.

	veiksmo priežastys ne visai paaiškintos.	trūksta paaiškinimų, kurie atskleistų teksto supratimą.	dažnai neįdomios pastraipos ar sakinio ribos. Didelė dalis sakinių elementarios struktūros; žodynas elementarus / žodžiai dažnai vartojami netinkama reikšme.	
1	Bandoma suprasti, kas vyksta tekste, bet pasakojant klystama.	Apie vertybinius dalykus tik užsiminama. Esmė nesuprasta, nukrypta į neesminių dalykų paaiškinimus.	Tekstas nenuoseklus, nerišlus, neskaidoma pastraipomis / skaidoma nemotyvuotai. Sakiniai elementarios struktūros; žodynas skurdus / žodžiai vartojami netinkama reikšme.	Yra nemažai kalbos, rašybos ir skyrybos klaidų (9-12 klaidų).
0	Tekstas visiškai nesuprastas, rašoma apie dalykus, kurių nebuvo atpasakojimo tekste.	Autoriaus idėjos, vertybinės nuostatos visiškai nesuprastos.	Tekstas nerišlus. Sakiniai neaiškios struktūros; žodynas skurdus / žodžiai vartojami netinkama reikšme.	Yra daug kalbos, rašybos ir skyrybos klaidų (13 ir daugiau)

Atpasakojimo vertinimas pažymiu

Taškai	Pažymys
20 - 19	10
18 - 17	9
16 - 15	8
14 - 13	7
12 - 11	6
10 - 9	5
8 - 7	4
8 - 7	3
6 ir mažiau	3

Rekomenduojamas rašinio žodžių skaičius

Klasė	Žodžių skaičius
I - II	300 - 400

Kalbėjimas I-II klasėse vertinamas pagal 2016 m. sausio 25 d. atnaujintoje Pagrindinio ugdymo bendrojoje programoje pateiktą instrukciją:

Kalbėjimo vertinimas I-II klasėse

Kriterijai	Taškai	Aprašas
Temos (užduoties, klausimo) atskleidimas ir kalbėjimo tikslo suvokimas	5	Tema puikiai atskleista. Aiškiai suformuluota pagrindinė mintis (pagrįsta išvada) ir iš jos kylantys (į ją vedantys) svarbiausi teiginiai, atskleidžiama mokinio pozicija. Tinkamai parinkti argumentai (pasakojimai, pavyzdžiai, analogijos, pateikiama iliustracinė medžiaga ir pan.).
	4	Tema atskleista. Suformuluota pagrindinė mintis (pagrįsta išvada) ir iš jos kylantys (į ją vedantys) svarbiausi teiginiai, mokinio pozicija aiški. Tinkamai parinkti argumentai (pasakojimai, pavyzdžiai, analogijos, pateikiama iliustracinė medžiaga ir pan.).
	3	Tema atskleista. Pagrindinę mintį galima suprasti iš ją pagrindžiančių teiginių, argumentuojama, suformuluojamos išvados.
	2	Kartais nukrypstama nuo temos, dalis argumentų netinkami arba jų trūksta, išvados neaiškios.
	1	Nukrypstama nuo temos, teiginiai nepagrįsti, tuščiažodžiaujama.
	0	Klabama ne į temą.
	Kalbėjimo struktūra, aiškumas, sklandumas,	5
4		Kalbama aiškiai, sklandžiai riškiai, struktūruotai. Žodynas turtingas, sakinių struktūra įvairi (gali būti 3-4 trūkumai).

rišlumas, sakinių ir žodyno įvairumas	3	Kalbama pakankamai sklandžiai rišliai, pasitaiko minties šuolių. Žodynas ir sakinių struktūra tinkama (gali būti 5-6 trūkumai).
	2	Kalbama nepakankamai rišliai, sakiniai vienodos struktūros, trūksta žodžių. Raiškos trūkumai netrukdo suprasti sakomo teksto.
	1	Kalbama nesklandžiai, vartojama nemotyvuotų įterpinių, daroma daug pauzių. Raiškos trūkumai trukdo suprasti sakomą tekstą.
	0	Kalbama labai trumpai, nesklandžiai, nerišliai. Beveik nesugebama sieti sakinių, dažnos nepagrįstos pauzės. Sunku suprasti sakomą tekstą.
Tarties, kirčiavimo, intonacijos, gramatikos ir žodyno taisyklingumas, tinkamumas	5	Tartis, kirčiavimas, gramatika ir žodynas atitinka bendrinės kalbos normas (gali būti 1-2 trūkumai). Kalbama tinkama intonacija.
	4	Tartis, kirčiavimas, gramatika ir žodynas atitinka bendrinės kalbos normas (gali būti 3-4 trūkumai). Kalbama tinkama intonacija.
	3	Tartis, kirčiavimas, gramatika ir žodynas vartojami pakankamai taisyklingai (gali būti 5-6 trūkumai).
	2	Tartis, kirčiavimas, gramatika ir žodynas dažnai vartojami netinkamai, netaisyklingai, bet daromos klaidos netrukdo suprasti teksto.
	1	Daroma daug tarties, kirčiavimo, gramatikos ir žodyno klaidų. Tai trukdo suprasti tekstą.
	0	Daroma labai daug tarties, kirčiavimo, gramatikos ir žodyno klaidų. Tekstas beveik nesuprantamas.

Kalbėjimo vertinimas pažymiu

Surinkti taškai	Pažymys
15	10
14	9
13-12	8

11-10	7
9-8	6
7-6	5
5-4	4
3	3
2	2
1	1

12. III klasėse I pusmetį atliekamos mažesnės apimties (250-300 žodžių) teksto kūrimo užduotys (literatūrinio / samprotavimo rašinio, rašinio fragmentų ir pan. rašymas) vertinamos pagal pateiktą vertinimo instrukciją, kuri gali būti koreguojama atsižvelgiant konkrečią situaciją:

Rašinių vertinimo normos ugdymo procese (III kl. I pusm.)

Lygiai	Taškai	I. LITERATŪRINIO RAŠINIO TURINIO VERTINIMAS
III	5	<p>Tema puikiai suvokta. Pagrindinė mintis aiški. Įžanga kryptinga. Išvados pagrįstos.</p> <p>Kūrinio interpretavimas puikus; analizė įžvalgi, įtikinama ir išsami. Darbas rodo gebėjimus apibendrinti, vertinti.</p> <p>Tikslingai ir tinkamai remiamasi kultūriniu istoriniu ar biografiniu kūrinių kontekstu.</p> <p>Tinkamai vartojamos literatūrologijos sąvokos.</p>
II	4	<p>Tema gerai suvokta. Pagrindinė mintis aiški. Įžanga tinkama. Išvados pagrįstos.</p> <p>Kūrinys interpretuojamas gerai; analizė išsami. Darbas rodo gebėjimus apibendrinti, vertinti.</p> <p>Pakankamai tikslingai remiamasi kultūriniu istoriniu ar biografiniu kūrinių kontekstu.</p> <p>Tinkamai vartojamos literatūrologijos sąvokos / vienas kitas neesminis trūkumas.</p>
	3	<p>Tema pakankamai suvokta. Pagrindinė mintis pakankamai aiški. Įžanga iš dalies tinkama.</p> <p>Išvados iš dalies pagrįstos.</p>

		<p>Kūrinio analizė ir interpretacija ne visai pagrįsta. Yra bandymų apibendrinti, vertinti.</p> <p>Kultūriniu istoriniu ar biografiniu kūrinių kontekstu remiamasi ne visai tinkamai / ne visai tikslingai.</p> <p>Ne visada tinkamai vartojamos literatūrologijos sąvokos.</p>
I	2	<p>Tema iš dalies suvokta. Pagrindinė mintis nepakankamai aiški. Rašinio įžanga / išvados turi trūkumų.</p> <p>Interpretuojamos tik kai kurios kūrinio prasmės / remiamasi išankstiniu žinojimu / kartais perpasakojamas siužetas / pateikta medžiaga menkai analizuojama. Trūksta gebėjimų apibendrinti, vertinti.</p> <p>Kontekstu remiamasi netikslingai / kontekstas tik paminėtas.</p> <p>Ne visada tinkamai vartojamos literatūrologijos sąvokos.</p>
	1	<p>Tema menkai suvokta (negebama išskirti jos aspektų). Pagrindinė mintis neaiški. Rašinio įžanga / išvados formalios arba trūksta vienos dalies.</p> <p>Kūrinys ne visai suprastas / primityviai interpretuojamos jo prasmės. Analizės yra tik užuominos / didžiojoje darbo dalyje perpasakojamas siužetas.</p> <p>Kontekstu nesiremiama / remiamasi netinkamai.</p> <p>Daugeliu atvejų netinkamai vartojamos literatūrologijos sąvokos.</p>
Rašinys toliau nevertinamas	0	<p>Užduotis neatlikta. / Rašinys parašytas ne ta tema. / Parašyta mažiau negu pusė reikalaujamos apimties./ Neanalizuotas nė vienas iš nurodytų autorių.</p>

Lygiai	Taškai	I. SAMPROTAVIMO RAŠINIO TURINIO VERTINIMAS
III	5	Problema puikiai suprasta, tezė / pagrindinė išvada aiškiai suformuluota.

		<p>Kryptingai ir nuosekliai išnagrinėti svarbiausi problemos aspektai ir jų sąsajos. Įžanga kryptinga. Išvados pagrįstos.</p> <p>Rašančiojo požiūris aiškus, įtikinamas. Argumentai tinkami, svarūs ir įtaigūs.</p> <p>Tikslingai ir tinkamai remiamasi vieno iš nurodytų programinių autorių kūryba, kultūriniu/istoriniu / biografiniu kontekstu. Gali būti remiamasi ir asmenine (kultūrine, visuomenine, emocijine) patirtimi.</p> <p>Išlaikomas tinkamas idėjų ir pagrindimo santykis, nėra nereikalingos informacijos. Kur dera, pristatomas kitoks požiūris ir su juo polemizuojama, ieškoma tiesos. Tezė įrodyta.</p>
II	4	<p>Problema gerai suprasta, tezė / pagrindinė išvada suformuluota. Nuosekliai išnagrinėti svarbiausi problemos aspektai. Įžanga tinkama. Išvados pagrįstos.</p> <p>Rašančiojo požiūris aiškus. Argumentai tinkami, svarūs. Pakankamai tikslingai remiamasi vieno iš nurodytų programinių autorių kūryba. Teiginiai tinkamai paremiami bent vienu kūrinio, tai neprieštarauja jo prasmei. Gali būti remiamasi ir asmenine (kultūrine, visuomenine, emocijine) patirtimi.</p> <p>Ne visada pagrįstai remiamasi (kultūriniu istoriniu ar biografiniu) kontekstu.</p> <p>Kur dera, pristatomas kitoks požiūris ir su juo polemizuojama. Tezė įrodyta.</p>
	3	<p>Problema pakankamai suprasta, tezė / pagrindinė išvada aiški. Ne visi išskirti problemos aspektai išnagrinėti. Įžanga iš dalies tinkama. Išvados iš dalies pagrįstos.</p> <p>Rašančiojo požiūris pakankamai aiškus. Visi argumentai tinkami, bet ne visi svarūs. Remiamasi vieno iš nurodytų programinių autorių kūryba, tačiau kūrinio medžiaga neaiškiai siejama su problema.</p> <p>Gali būti remiamasi ir asmenine (kultūrine, visuomenine, emocijine) patirtimi.</p> <p>Trūksta prasminių akcentų / kartais samprotaujama abstrakčiai. Tezė iš esmės įrodyta.</p>
I	2	<p>Problema iš dalies suprasta. Tekstui trūksta aiškios tezės / pagrindinės išvados; nėra prasminių akcentų ir nuoseklumo. Rašinio įžanga / išvados turi trūkumų.</p> <p>Rašančiojo požiūris ne visai aiškus. Trūksta tinkamų / svarbių argumentų. Remiamasi vieno iš nurodytų programinių autorių kūryba, tačiau ne visai tinkamai.</p>

		<p>Netikslingai remiamasi kontekstu / kontekstas tik paminėtas.</p> <p>Dažniausiai dėmesys skiriamas antraeiliams dalykams. Tezė įrodyta tik iš dalies.</p>
	1	<p>Problema nesvarstoma, bandoma plėtoti temą. Rašinio įžanga / išvados turi trūkumų.</p> <p>Rašančiojo požiūris neaiškus; yra bandymų remtis vieno iš nurodytų programinių autorių kūryba ir asmenine (kultūrine, visuomenine, emocine) patirtimi. Samprotavimas seklus, paviršutiniškas, daug nereikalingų smulkmenų, nukrypimų. / Dominuoja bendro pobūdžio aiškinimas.</p> <p>Kontekstu nesiremiamas.</p>
Rašinys toliau nevertinamas	0	<p>Užduotis neatlikta. / Rašinys parašytas ne ta tema. / Nesiremta nė vieno iš nurodytų programinių autorių kūryba. / Parašyta mažiau negu pusė reikalaujamos apimties.</p>

Lygiai	Taškai	II. KALBOS TAISYKLINGUMO VERTINIMAS
III	4	Puikiai . Bendrinės lietuvių kalbos gramatinės formos ir konstrukcijos vartojamos tinkamai ir taisyklingai. Laikomasi bendrinės lietuvių kalbos leksikos normų; rašybos ir skyrybos taisyklių. Yra viena kita klaida.
II	3	Gerai . Bendrinės lietuvių kalbos gramatikos ir žodyno normų, rašybos ir skyrybos taisyklių paisoma, tačiau yra keletas klaidų .
I	2	Vidutiniškai . Daroma vidutiniškai gramatikos ir žodyno, rašybos ir skyrybos klaidų.
	1	Silpnai . Daroma daug gramatikos ir žodyno, rašybos ir skyrybos klaidų, bet jos netrukdo suprasti tekstą.
	0	Nepatenkinamai . Daroma labai daug gramatikos ir žodyno, rašybos ir skyrybos klaidų, jos trūkdo suprasti tekstą.

Lygiai	Taškai	III. TEKSTO RAIŠKA
--------	--------	---------------------------

III	3	Puikiai. Raiška atitinka rašymo situaciją ir žanrą . Tekstas stilistiškai vientisas . Rašoma aiškiai, sklandžiai, tiksliai, logiškai. Leksika tinkama ir efektyvi. Minčių santykiams išreikšti tinkamai ir tikslingai vartojamos įvairios sintaksinės struktūros . Skaidymas pastraipomis pagrįstas ; nėra nemotyvuotų minties šuolių, nereikalingų pasikartojimų. / Yra vienas kitas stiliaus / logikos / teksto rišumo trūkumas .
II	2	Gerai. Yra keletas trūkumų .
I	1	Patenkinamai. Yra keliolika trūkumų .
	0	Nepatenkinamai. Raiška neatitinka rašymo situacijos / žanro. / Minčių santykiams išreikšti trūksta atitinkamos sandaros sakinių. / Žodynas skurdus. / Tekstas padrikas. /Yra daug trūkumų

Siūloma taškų konvertavimo į balus lentelė (12 taškų pagal BEP matricą: turinys – 5 taškai (41,6 proc.); kalbos taisyklingumas – 4 taškai (33,4 proc.); teksto raiška – 3 taškai (25,0 proc.):

Balai	4	5	6	7	8	9	10
Taškai	1	2–3	4–5	6–7	8–9	10–11	12

13. **III ir IV klasėse** mažesnės apimties (150-200 žodžių) teksto kūrimo užduotys (literatūrinio / samprotavimo rašinio pastraipos rašymas, pristatymas auditorijai) vertinamos pagal pateiktą vertinimo instrukciją (susitarta metodinėje grupėje). Instrukcija gali būti koreguojama atsižvelgiant konkrečią situaciją:

Literatūrinio rašinio pastraipos aprašas

Aspektai	Taškai	Aprašas
1. Tema. Pagrindinė mintis	3	Tema suvokta, išplėtotą. Aiški pagrindinė mintis. Struktūra puiki.
	2	Tema suvokta. Pagrindinė mintis pakankamai aiški. Tinkama struktūra.
	1	Bent pusė parašyto teksto susijusi su tema / neaiški pagrindinė mintis. Tinkama struktūra

	0	Tema nesuvokta, daugiau nei pusė teksto parašyta kita tema.
2. Interpretavimas ir kūrinio analizė	3	Interpretuojama ir analizuojama tuo aspektu, kurio reikalauja tema. Interpretavimas rodo labai gerą kūrinio supratimą. Nėra fakto klaidų.
	2	Kūrinio idėjos suprantamos, bet interpretuojamos paviršutiniškai.
	1	Kūrinys bandomas analizuoti ir interpretuoti, kartais iškreipiama kūrinio esmė.
	0	Atpasakojamas kūrinio siužetas.
3. Rėmimasis kontekstu	1	Tikslingai ir tinkamai remiamasi kūrinio kontekstu (kultūriniu / istoriniu / biografiniu). Nėra fakto klaidų.
	0	Kontekstu remiamasi netinkamai / nesiremiam.
4. Stiliaus normų laikymasis	1	Kalba stilinga /1-3 trūkumai.
	0	4 ir daugiau trūkumų.
5. Kalbos normų laikymasis (gramatikos, žodyno, rašybos, skyrybos klaidos) (kai pastraipa tikrinama raštu)	2	1-2 klaidos.
	1	3-5 klaidos.
	0	8 ir daugiau klaidų.
Iš viso		10 taškų

Samprotavimo rašinio pastraipos aprašas

Aspektai	Taškai	Aprašas
1. Tema, problema. Pastraipos teiginys. Idėjų ir pagrindimo santykis. Struktūra	3	Tema, problema puikiai suvokta. Aiškus teiginys. Išlaikomas tinkamas idėjų ir pagrindimo santykis. Įtikinamas rašančiojo požiūris. Struktūra tinkama.
	2	Tema, problema suvokta. Teiginys pakankamai aiškus. Nelabai išlaikomas tinkamas idėjų ir pagrindimo santykis. Rašančiojo požiūris aiškus. Struktūra tinkama.
	1	Bent pusė parašyto teksto susijusi su tema / problema ne visai aiškiai suformuluota, stinga aiškumo, prasminių akcentų teiginiui. Rašančiojo požiūris ne visai aiškus.
	0	Tema, problema nesuvokta. Nėra teiginio. Rašančiojo požiūris nepagrįstas.
2. Teiginių argumentavimas, pagrindimas	3	Pateikiami tinkami, svarūs argumentai, kuriais pagrindžiamas pagrindinis teiginys. Remiamasi kultūrine (literatūrine) patirtimi.
	2	Argumentai tinkami, bet nepakankamai svarūs. Požiūris grindžiamas kultūrine (literatūrine) patirtimi.
	1	Dominuoja bendro pobūdžio aiškinimas, nesistengiama argumentuoti, remiamasi asmenine patirtimi.
	0	Teiginys nepagrindžiamas, argumentai netinkami.
3. Rėmimasis kontekstu	1	Tikslingai ir tinkamai remiamasi nurodyto / privalomo autoriaus kūrinio(-ių) kontekstu (kultūriniu / istoriniu / biografiniu). Nėra fakto klaidų.
	0	Kontekstu remiamasi netinkamai įrodomo teiginio atžvilgiu / kontekstu nesiremiam.
4. Stiliaus normų laikymasis	1	Kalba stilinga /1-3 trūkumai.
	0	4 ir daugiau trūkumų.
	2	1-2 klaidos.

5. Kalbos normų laikymasis (gramatikos, žodyno, rašybos, skyrybos klaidos) (kai pastraipa tikrinama raštu)	1	3-5 klaidos.
	0	8 ir daugiau klaidų.
Iš viso		10 taškų

Samprotavimo rašinio pastraipos aprašas

(kai pastraipa pristatoma auditorijai, grupei)

Aspektai	Taškai	Aprašas
1. Tema, problema. Pastraipos teiginys. Idėjų ir pagrindimo santykis. Struktūra	3	Tema, problema puikiai suvokta. Aiškus teiginys. Išlaikomas tinkamas idėjų ir pagrindimo santykis. Įtikinamas rašančiojo požiūris. Struktūra tinkama.
	2	Tema, problema suvokta. Teiginys pakankamai aiškus. Nelabai išlaikomas tinkamas idėjų ir pagrindimo santykis. Rašančiojo požiūris aiškus. Struktūra tinkama
	1	Bent pusė parašyto teksto susijusi su tema/ problema ne visai aiškiai suformuluota, stinga aiškumo, prasminių akcentų teiginiui. Rašančiojo požiūris ne visai aiškus.
	0	Tema, problema nesuvokta. Nėra teiginio. Rašančiojo požiūris nepagrįstas.
2. Teiginių argumentavimas, pagrindimas	3	Pateikiami tinkami, svarūs argumentai, kuriais pagrindžiamas pagrindinis teiginys. Remiamasi kultūrine (literatūrine) patirtimi.
	2	Argumentai tinkami, bet nepakankamai svarūs. Požiūris grindžiamas kultūrine (literatūrine) patirtimi.

	1	Dominuoja bendro pobūdžio aiškinimas, nesistengiama argumentuoti, remiamasi asmenine patirtimi.
	0	Teiginys nepagrindžiamas, argumentai netinkami.
3. Rėmimasis kontekstu	1	Tikslingai ir tinkamai remiamasi nurodyto / privalomo autoriaus kūrinio(-ių) kontekstu (kultūriniu / istoriniu / biografiniu). Nėra fakto klaidų.
	0	Kontekstu remiamasi netinkamai įrodomo teiginio atžvilgiu / kontekstu nesiremiam.
4. Stiliaus normų laikymasis	1	Kalba stilinga /1-3 trūkumai.
	0	4 ir daugiau trūkumų.
5 .Skaitymo raiškumas (kai pastraipa skaitoma)	2	Tekstas skaitomas aiškiai, bendraujama su auditorija, pasitaiko 1-2 tarties ir kirčiavimo klaidos.
	1	Tekstas skaitomas pakankamai aiškiai, bendraujama su auditorija, pasitaiko keletas tarties ir kirčiavimo klaidų.
	0	Tekstas skaitomas neaiškiai, su auditorija nebendraujama, yra daug tarties ir kirčiavimo klaidų).
Iš viso		10 taškų

14. **III kl. A kurso II pusm., IV klasių A kurso** mokinių teksto kūrimo užduotys (literatūrinis/ samprotavimo rašinys) vertinamos pagal paskutinių metų valstybinio brandos egzamino rašinių vertinimo normas (nec.lt [Valstybinis brandos egzaminas](#)).

15. **III kl. B kurso II pusm., IV klasių B kurso** mokinių teksto kūrimo užduotys (literatūrinis / samprotavimo rašinys) vertinamos pagal paskutinių metų mokyklinio brandos egzamino rašinių vertinimo normas (www.nec.lt [Mokyklinis brandos egzaminas](#)).

16. **III - IV klasių** kalbėjimo užduotys (viešoji kalba) vertinamos pagal paskutinių metų Lietuvių kalbos ir literatūros **įskaitos** vertinimo instrukciją (www.nec.lt [Lietuvių kalbos ir literatūros įskaitos programos 2 priedas](#)).

17. I-II klasėse **užklasinis skaitymas** vertinamas pagal mokytojo individualią vertinimo sistemą, atsižvelgiant į teksto suvokimą.

18. Privalomų autorių kūrinių skaitymas I-II, III-IV klasėse vertinamas pagal mokytojo individualią vertinimo sistemą.

19. Metodinėje grupėje susitarta dėl kirčiavimo, pastraipos, savarankiškai perskaitytos knygos (individualaus ir grupių) pristatymo, individualaus ir grupių pristatymo (pateikčių, plakatų) vertinimo.

19.1. **I -II klasių kirčiavimo užduočių vertinimas** (teksto apimtis - 100 žodžių):

Klaidos	Pažymys
1-2	10
3-4	9
5-6	8
7-8	7
9-10	6
11-15	5
16-20	4
21-25	3
26 ir daugiau	2

19.2. **Savarankiškai perskaitytos knygos pristatymo vertinimo kriterijai (individualus pristatymas):**

Kriterijai	Taškai	Aprašas
1. Pristatymo struktūra, nuoseklumas	3	Aiški pradžia ir pabaiga, gerai apgalvota dėstymo dalių seka.
	2	Stinga pradžios arba pabaigos, dėstymas pakankamai gerai apgalvotas, yra nežymių trūkumų.
	1	Pradžia, pabaiga ir dėstymo dalių seka turi trūkumų.
	0	Klausytojui visai neaiški pristatymo struktūra.

2. Knygos esmės atskleidimas	3	Pristatymo autoriai puikiai atskleidė knygos esmę, išsamiai aptarė knygos problemas ir idėjas; argumentuotai vertino.
	2	Aiški knygos esmė, kai kurie teiginiai galėtų būti išsamiau pagrįsti.
	1	Sakomi tik pagrindiniai teiginiai, bet jie menkai pagrindžiami; dominuoja ne idėjų, o turinio pristatymas.
	0	Papasakotas tik knygos turinys.
3. Pristatymo originalumas (kūrybingumas)	2	Pasirinkta originali forma.
	1	Dalis sprendimų originalūs, dalis ne.
4. Vaizdumas	2	Tinkamas, gerai apgalvotas, atitinka knygos idėją, estetiškas ir tvarkingas.
	1	Pastebėta trūkumų.
	0	Šiam aspektui rengiant pristatymą neskirta dėmesio.
5. Kontaktas su auditorija, gebėjimas įtikinti	3	Kalbėtojai pasitiki savo jėgomis, nuoširdžiai bendrauja su auditorija, naudoja įvairius poveikio klausytojui būdus, beveik visa auditorija susidomi knyga.
	2	Kalbėtojas pasitiki savo jėgomis, tačiau stinga įtaigumo, dalis auditorijos susidomi knyga.
	1	Kalbėtojai stengiasi bendrauti su auditorija, bet ne visada pavyksta; jaučiamas susikaustymas.
6. Laikas	2	Laikomasi susitarimo dėl pristatymo apimties (nukrypstama ne daugiau kaip 1-2 min.).
	1	Stengiamasi laikytis susitarimo dėl pristatymo apimties (nukrypstama ne daugiau kaip 3 min.).
	0	Nepaisoma susitarimo dėl pristatymo apimties (nukrypstama daugiau kaip 3 min.).

7. Pastangos	2	Akivaizdu, kad įdėta labai daug pastangų.
	1	Įdėta pastangų, bet ne visos galimybės išnaudotos.
	0	Atmestinais atliktas darbas.
8. Kalbos sklandumas, taisyklingumas	3	Kalbama taisyklingai, sklandžiai, rišliai, be pertarų, tinkama intonacija.
	2	Kalbama pakankamai taisyklingai, sklandžiai, aiškiai, tinkama intonacija.
	1	Kalbama nepakankamai rišliai, daroma daug klaidų.
	0	Kalbama nerišliai, nesklandžiai, daroma labai daug klaidų.

Knygos individualaus pristatymo vertinimas pažymiu

Taškai	Pažymys
20-19	10
18 - 17	9
16 - 15	8
14 - 13	7
12 - 11	6
10- 9	5
8 - 6	4
5 - 4	3
3.....	2

Savarankiškai perskaitytos knygos pristatymo vertinimo kriterijai (pristato grupė):

Kriterijai	Taškai	Aprašas
1. Pristatymo struktūra, nuoseklumas	3	Aiški pradžia ir pabaiga, gerai apgalvota dėstymo dalių seka.
	2	Stinga pradžios arba pabaigos, dėstymas pakankamai gerai apgalvotas, yra nežymių trūkumų.
	1	Pradžia, pabaiga ir dėstymo dalių seka turi trūkumų.
	0	Klausytojui visai neaiški pristatymo struktūra.
2. Knygos esmės atskleidimas	3	Pristatymo autoriai puikiai atskleidė knygos esmę, išsamiai aptarė knygos problemas ir idėjas; argumentuotai vertino.
	2	Aiški knygos esmė, kai kurie teiginiai galėtų būti išsamiau pagrįsti.
	1	Sakomi tik pagrindiniai teiginiai, bet jie menkai pagrindžiami; dominuoja ne idėjų, o turinio pristatymas.
	0	Papasakotas tik knygos turinys.
3. Pristatymo originalumas (kūrybingumas)	2	Pasirinkta originali forma.
	1	Dalis sprendimų originalūs, dalis ne.
4. Vaizdumas	2	Tinkamas, gerai apgalvotas, atitinka knygos idėją, estetiškas ir tvarkingas.
	1	Pastebėta trūkumų.
	0	Šiam aspektui rengiant pristatymą neskirta dėmesio.
5. Kontaktas su auditorija, gebėjimas įtikinti	3	Kalbėtojai pasitiki savo jėgomis, nuoširdžiai bendrauja su auditorija, naudoja įvairius poveikio klausytojui būdus, beveik visa auditorija susidomi knyga.

	2	Kalbėtojai pasitiki savo jėgomis, tačiau stinga įtaigumo, dalis auditorijos susidomi knyga.
	1	Kalbėtojai stengiasi bendrauti su auditorija, bet ne visada pavyksta; jaučiamas susikaustymas.
6. Darbų pasiskirstymas	2	Grupei pavyko pasiskirstyti darbus tolygiai ir rengiant, ir pristatant.
	1	Ne visai tolygiai pasiskirstyti darbai.
	0	Akivaizdus darbo pasiskirstymo netolygumas.
7. Laikas	2	Laikomasi susitarimo dėl pristatymo apimties (nukrypstama ne daugiau kaip 1-2 min.).
	1	Stengiamasi laikytis susitarimo dėl pristatymo apimties (nukrypstama ne daugiau kaip 3 min.).
	0	Nepaisoma susitarimo dėl pristatymo apimties (nukrypstama daugiau kaip 3 min.).
8. Pastangos	2	Akivaizdu, kad įdėta labai daug pastangų.
	1	Įdėta pastangų, bet ne visos galimybės išnaudotos.
	0	Atmestina atliktas darbas.
9. Kalbos sklandumas, taisyklingumas	3	Kalbama taisyklingai, sklandžiai, rišliai, be pertarų, tinkama intonacija.
	2	Kalbama pakankamai taisyklingai, sklandžiai, aiškiai, tinkama intonacija.
	1	Kalbama nepakankamai rišliai, daroma daug klaidų.
	0	Kalbama nerišliai, nesklandžiai, daroma labai daug klaidų.

Knygos pristatymo vertinimas pažymiu

Taškai	Pažymys
22 - 21	10
20 - 19	9
18 - 17	8
16 - 15	7
14 - 13	6
12 - 10	5
9 - 8	4
7 - 6	3
5 - 4	2

19. 4. Individualaus pristatymo (pateikčių, plakatų) vertinimas:

Vertinimo kriterijai	Taškai
1. Informacijos kokybė: <ul style="list-style-type: none"> ➤ turinio informatyvumas; ➤ naudingumas; ➤ esmingumas. 	3
2. Pristatymo įtaigumas: <ul style="list-style-type: none"> ➤ gebėjimas sudominti; ➤ ne tik perskaitymas, bet ir kalbėjimas auditorijai; ➤ svarbūs akcentai; 	3

<ul style="list-style-type: none"> ➤ kreipimasis į auditoriją; ➤ išradingumas; ➤ laiko vadyba; ➤ kalbos kultūra (pasitaiko 1-2 tarties ir kirčiavimo klaidos). 	
3. Medžiagos iliustratyvumas (naudojimasis vaizdinėmis priemonėmis, kurios pagerina pristatymą).	2
4. Rašto kultūra (parašyta, atspausdinta be klaidų).	1
5. Originalumas, kūrybiškumas	1
Iš viso taškų	10

19.5. Grupių pristatymo (pateikčių, plakatų) vertinimas

Vertinimo kriterijai	Taškai	1 grupė	2 grupė	3 grupė	4 grupė	5 grupė
1. Informacijos kokybė: <ul style="list-style-type: none"> ➤ turinio informatyvumas; ➤ naudingumas; ➤ esmingumas. 	3					
2. Pristatymo įtaigumas: <ul style="list-style-type: none"> ➤ gebėjimas sudominti; ➤ ne tik perskaitymas, bet ir kalbėjimas auditorijai; 	3					

<ul style="list-style-type: none"> ➤ svarbūs akcentai; ➤ kreipimasis į auditoriją; ➤ išradingumas; ➤ laiko vadyba; ➤ kalbos kultūra (pasitaiko 1-2 tarties ir kirčiavimo klaidos). 						
3. Medžiagos iliustratyvumas (naudojimas vaizdinėmis priemonėmis, kurios pagerina grupės pristatymą).	2					
4. Rašto kultūra (parašyta, atspausdinta be klaidų).	1					
5. Originalumas, kūrybiškumas	1					
Iš viso taškų	10					

III. KAUPIAMASIS VERTINIMAS

1. Kaupiamasis vertinimas, informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas, fiksuojamas individualia mokytojo nustatyta tvarka susitarus su mokiniais:

1.1. nagrinėjamos temos įskaitinių darbų kaupiamasis vertinimas: fiksuojamas rašto darbų, namų darbų, viešojo kalbėjimo, kūrybinių užduočių ir t.t. lygis, vertinama pažymiu išvedus matematinį vidurkį;

1.2. kaupiamasis mėnesio pažymys (surinktų 10 taškų = 10) už namų darbus, atliktus ir į(si)vertintus testus, sukurtas ir redaguotas pastraipas, ištaisytus diktantus, atpasakojimus, rašinius, lankomumą;

1.3. kaupiamasis pažymys (20 taškų) mokymosi motyvacijai skatinti III - IV (B) kl.: už aktyvų darbą pamokoje, už namų darbų atlikimą, už pamokų lankomumą, už papildomų darbų (pranešimų, projektų rengimą, jų pristatymą, darbą grupėje), už savarankiškumą, kūrybingumą, kritinį mąstymą;

1.4. kaupiamasis ciklo pažymys I kl. literatūros pamokose: įsivertinimo taškų suma ir kaupiamieji balai už įvairias teksto suvokimo užduotis dalijami iš atliktų ir įvertintų užduočių skaičiaus;

1.5. kaupiamasis pažymys už kelis grupės darbo pristatymus - vertinama pažymiu išvedus matematinį vidurkį.

IV. APIBENDRINAMASIS VERTINIMAS

1. Apibendrinamasis vertinimas taikomas mokymosi rezultatams apibendrinti, baigus programą, kursą (lietuvių kalbos ir literatūros įskaita, brandos egzaminas, PUPP).

2. Apibendrinamojo vertinimo rezultatai fiksuojami pažymiu, taip pat diferencijuota įskaita keičiant mokymosi kursą (iš B į A).

UŽSIENIO KALBOS

Užsienio kalbos pamokose taikomi šie vertinimo tipai: diagnostinis, formuojamasis, kaupiamasis ir apibendrinamasis.

Mokinių pasiekimai vertinami už parašytą kontrolinį darbą, testą, esė, laišką, atliktas namų darbų užduotis, žodžių diktantą, monologą, dialogą, aktyvų dalyvavimą pamokoje, projektus, papildomų darbų atlikimą.

Vadovėlio medžiaga suskirstyta moduliais (1-oji užsienio kalba) arba temomis (2-oji užsienio kalba). Baigiant modulį arba temą mokiniai atsiskaito už žodyną ir rašo atsiskaitomąjį darbą.

III-IV klasėse mokinių atliktos užduotys gali būti vertinamos pagal Užsienio kalbos brandos egzamino reikalavimus.

UŽSIENIO KALBOS (ANGLŲ, PRANCŪZŲ, RUSŲ, VOKIEČIŲ) BRANDOS EGZAMINO UŽDUOČIŲ REIKALAVIMAI

1. Užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino tematika atitinka Vidurinio ugdymo bendrosiose užsienio kalbos programose pateikiamas temas.

2. B2 mokėjimo lygio užduočių reikalavimai apima reikalavimus ir B1 mokėjimo lygio užduotims.

3. Klausymo (sakinio teksto supratimo) užduočių reikalavimai:

Užduočių reikalavimai	B1 mokėjimo lygis 40 procentų	B2 mokėjimo lygis 60 procentų
Užduočių skaičius	4 užduotys	
Tekstų autentiškumas	Tekstai autentiški ir (arba) šiek tiek adaptuoti. Kalba bendrinė. Kalbos tempas natūralus.	

Tekstų parametrai	Galima ne didesnė nei 3 minučių vieno teksto trukmė.	Galima ne didesnė nei 5 minučių vieno teksto trukmė.
Teksto pateikimas	Teksto klausomasi du kartus.	
Tekstų tipai ir žanrai	Kasdieniai pokalbiai, monologinė kalba / pranešimai / paskaitos, informaciniai skelbimai (pavyzdžiui, viešajame transporte, stotyje, oro uoste), reklaminiai skelbimai radijuje, pokalbiai ir interviu radijo laidose, radijo oro prognozė, radijo naujienos.	
Tikrinami gebėjimai		
Suprasti pokalbį, diskusiją	Suprasti svarbiausias kalbėtojų mintis.	Suprasti didžiąją dalį to, kas kalbama ilgame ir sudėtingesniame pokalbyje ar diskusijoje.
Suprasti tiesiogiai perteikiamą monologinę kalbą	Suprasti pranešimo ar pasakojimo pagrindinę informaciją.	Suprasti turinio ir kalbos atžvilgiu sudėtingų pranešimų, pasakojimų, samprotavimų pagrindinę informaciją.
Suprasti skelbimus ir nurodymus	Suprasti pagrindinę faktinę informaciją trumpuose skelbimuose ir detaliuose nurodymuose.	Detaliai suprasti sudėtingesnio turinio skelbimus ir nurodymus.
Suprasti radijo (laidų, interviu, informacinių pranešimų, naujienų, oro prognozių ir kt.) garso įrašus	Suprasti svarbiausias radijo laidų mintis. Suprasti pagrindinę informacinių pranešimų, oro prognozių informaciją. Detaliai suprasti naujienas, neilgus informacinius pranešimus, kuriuose informacija pateikiama tiesmukai.	Suprasti įvairių sričių tekstus, nustatyti kalbėtojo požiūrius ir nuostatas, informacijos turinį. Detaliai suprasti radijo dokumentinių laidų ištraukų garso įrašus.
Užduočių tipai	Uždarojo tipo užduotys 75 procentai	
	Pažymėti reikiamą atsakymą iš keleto pateiktųjų.	

	Pažymėti teksto turinį atitinkančius ir (ar) neatitinkančius teiginius.	
	Sieti teiginį / teiginius su pasisakymo / pasisakymų / trumpo teksto informacija.	
	Atvirojo tipo užduotys 25 procentai	
-	Įrašyti į sakinius praleistus žodžius. Įrašyti į teksto santrauką praleistus žodžius.	

4. Skaitymo (rašytinio teksto supratimo) užduočių reikalavimai:

Užduočių reikalavimai	B1 mokėjimo lygis 40 procentų	B2 mokėjimo lygis 60 procentų
Užduočių skaičius	4 užduotys	
	2 užduotys	2 užduotys
Tekstų autentiškumas	Tekstai autentiški ir (arba) šiek tiek adaptuoti	
Bendra tekstų apimtis*	1600–1800 žodžių	
Tekstų parametrai	Aiškios loginės struktūros tekstai iki 400 žodžių (vieno teksto apimtis), kuriuose informacija pateikiama tiesmukai.	Sudėtingesnės struktūros tekstai iki 700 žodžių (vieno teksto apimtis).
Tekstų tipai ir žanrai	Mišraus tipo tekstai su aprašymo, pasakojimo, informavimo / aiškinimo ir samprotavimo elementais.	
	Informaciniai, instruktuojamieji (pavyzdžiui, laiškas, skelbimas, instrukcija, reklama).	
	Publicistiniai (pavyzdžiui, interviu, straipsnis, pranešimas, recenzija).	

		Mokslo populiarieji (pavyzdžiui, pranešimas, straipsnis)
Tikrinami gebėjimai		
Suprasti korespondenciją (laiškus, elektroninius laiškus)	Suprasti įvykių, jausmų, norų aprašymus įvairiuose laiškuose.	–
Suprasti krašto pažinimo tekstus, pasakojimus, recenzijas	Suprasti nesudėtingus krašto pažinimo tekstus, trumpus pasakojimus apie įvykius ir žmones (pasakojimo raidą, temų, veiksmų, vietų, laiko kaitą).	Suprasti recenzijas kultūros temomis (pavyzdžiui, apie filmus, spektaklius, koncertus, knygas), apibendrinti pagrindines mintis.
Rasti tekste reikiamą (nurodytą) informaciją ir argumentus	Suprasti aiškios struktūros teksto (pavyzdžiui, laikraščio straipsnio ar jo ištraukos) svarbiausias mintis, problemas. Išrinkti reikiamą informaciją iš keleto trumpų tekstų (pavyzdžiui, žinių suvestinių, skelbimų, reklamų) ar teksto vietų.	Suprasti aktualios problematikos laikraščio straipsnių ištraukas ar pranešimus, kuriuose reiškiamos nuostatos ar požiūriai. Suprasti mokslo populiarinio teksto pagrindinę informaciją. Rasti teksto fragmentus, reiškiančius pagrindinę mintį ar esminę informaciją, svarbiausius argumentus, reikalingas detales. Apibendrinti informacinių straipsnių, interviu ištraukas, kuriose yra nuomonių, argumentų ir svarstymų.
Užduočių tipai	Uždarojo tipo užduotys	
	75 procentai	
	Pažymėti teisingą atsakymą / teiginį iš keleto pateiktųjų.	
	Pažymėti teksto turinį atitinkančius ir / ar neatitinkančius teiginius.	
Sieti tekstą / teksto dalį su pavadinimu, teiginiu.		
Parinkti (pažyminti) tinkamą teksto / pastraipos pradžią.		
Nurodyti (pažyminti) praleistų žodžių vietą tekste (žodžių sąrašas pateikiamas).		
		Nurodyti (pažyminti) praleistų sakinių vietą tekste.
Atvirojo tipo užduotys		

	25 procentai	
-		Įrašyti į teksto santrauką praleistus žodžius, žodžių junginius. Įrašyti į tekstą praleistus žodžius (žodžių sąrašas nepateikiamas). Pabaigti sakinį.

*Pastaba: nurodomas žodžių skaičius apima skaitomus tekstus (taip pat ir išimtus iš teksto sakinius, kurių vietą tekste reikia nurodyti), bet ne užduoties teiginius ir užduoties formuluotę. Žodžių skaičius priklauso nuo kalbos tipo, t. y. ar kalba daugiau sintetinė ar daugiau analitinė.

5. Rašymo (rašytinės sąveikos ir raiškos) užduočių reikalavimai:

Užduočių reikalavimai	B1 mokėjimo lygis 40 procentų	B2 mokėjimo lygis 60 procentų
Užduočių skaičius	2 užduotys (viena rašytinės sąveikos ir viena rašytinės raiškos)	
Bendra kuriamų tekstų apimtis*	Ne mažiau kaip 260 žodžių	
Tikrinami gebėjimai		
Kurti įvairių tipų rašytinius tekstus, reiškiant nurodytas komunikacines intencijas (žr. Pagrindinės komunikacinės intencijos) nurodytomis temomis.		
Kuriamų tekstų tipai	Pasakojimas (pavyzdžiui, apie matytą, skaitytą, girdėtą, patirtą įvykį)	
	Aprašymas (pavyzdžiui, asmens, vietos, įvykio, patirties)	
	Informavimas / aiškinimas (pavyzdžiui, apie buvusių, esamus, būsimus įvykius, dalykus)	

	Mišraus tipo tekstas su samprotavimo elementais	Tekstas, kurio pagrindas – samprotavimas / argumentavimas (pavyzdžiui, apie patirtus dalykus, turimą informaciją)
Pagrindinės komunikacinės intencijos	Papasakoti; informuoti / aiškinti; aprašyti / apibūdinti; samprotauti (argumentuoti, reikšti nuomonę); pasiteirauti informacijos, teikti informaciją; reikšti mintis, jausmus, nuostatas; paprašyti, paaiškinti problemą; pakviesti, padėkoti, atsiprašyti, pasveikinti ir kt.	
Užduočių tipai		
Rašytinės sąveikos gebėjimus tikrinanti užduotis	<p>Parašyti asmeninį laišką: perteikti naujienas, išdėstyti savo mintis, su tam tikromis detalėmis aprašyti savo patirtį, jausmus ar įvykius.</p> <p>Parašyti pusiau oficialų laišką, prašant informacijos ar pateikiant informaciją.</p> <p>Parašyti trūkstamą teksto dalį (pastraipą).</p>	
Rašytinės raiškos gebėjimus tikrinanti užduotis		Parašyti samprotaujamojo tipo apibrėžtos formos rašinį / esė su pasakojimo ir (arba) aprašymo elementais, išryškinant svarbiausias mintis ir aktualias paremiamąsias detales ir efektyviai pasirenkant minčių dėstymo strategiją / būdą: pagrįsti pateiktus požiūrius argumentais „už“ ir „prieš“; paaiškinti įvairių dalykų pranašumus ir trūkumus; atskleisti aprašomų dalykų priežasties ir pasekmės ryšį.

*Pastaba: žodžių skaičius konkrečioje užduotyje priklauso nuo kalbos tipo (daugiau analitinė ar daugiau sintetinė kalba).

6. Kalbėjimo (sąveikos ir raiškos) užduočių reikalavimai:

Užduočių reikalavimai	B1 mokėjimo lygis 40 procentų	B2 mokėjimo lygis 60 procentų
Užduočių skaičius	2 užduotys (kalbėti monologu ir dalyvauti dialoge)	
Orientacinis užduoties atlikimo laikas*	Kalbėti monologu 3–4 min. Dalyvauti dialoge 4–5 min.	
Bendras pasiruošimo ir užduočių atlikimo laikas vienam mokiniui	30 min.	
Tikrinami gebėjimai		
Kurti įvairių tipų sakytinius tekstus, reiškiant komunikacines intencijas (žr. Pagrindinės komunikacinės intencijos) nurodytomis temomis.		
Kuriamų tekstų tipai	Monologas (produkavimo užduotis, atlieka vienas mokinys)	
	Dialogas (sąveikos užduotis, atlieka mokinių pora – mokinys A ir mokinys B arba mokinys poroje su egzaminuotoju)	
Pagrindinės komunikacinės intencijos	<p>Gauti, teikti informaciją ir keistis informacija, remiantis turimomis žiniomis ir asmenine patirtimi: teirautis informacijos; keisti arba teikti informaciją apie faktą ar įvykį, asmenį, daiktą, asmens arba daikto buvimą ar nebuvimą, kiekį, kokybę, daiktų priklausomybę; apie veiksmą, laiką, vietą, veiksmo ar įvykio priežastį ir tikslą; apie veiksmo galimybę, būtinybę, tikimybę.</p> <p>Reikšti emocijas, jausmus: džiaugsmą, apgailestavimą, pasitenkinimą / nepasitenkinimą, teigiamą ar neigiamą vertinimą, abejingumą, nustebimą, užuojautą, susirūpinimą, pritarimą / nepritarimą ir kt.</p>	

	<p>Naudotis kalbos etiketo frazėmis: susipažinti, prisistatyti ir pristatyti kitą asmenį, pasisveikinti, atsisveikinti, kreiptis į kitą asmenį, dėkoti, pasveikinti; atsiprašyti, atsakyti į padėkojimą ir atsiprašymą.</p> <p>Reikšti nuostatą, požiūrį, įtikinti, argumentuoti: reikšti ir sužinoti nuostatą, požiūrį, nuomonę, keistis nuomonėmis, apibūdinant asmenį, daiktą, faktą, įvykį, poelgį; sutikimą ar nesutikimą, ketinimą, norą, reikalavimą, prašymą, patarimą, raginimą, kvietimą, atsisakymą, leidimą ar draudimą, pažadėjimą, abejojimą.</p> <p>Valdyti, struktūruoti pokalbį: pradėti pokalbį, inicijuoti, palaikyti pokalbį, keisti pokalbio temą (kryptį); paprašyti dėmesio, paprašyti pakartoti, perklausti, priminti, užbaigti pokalbį.</p>
<p>Užduočių tipai</p>	
<p>Sakytinės raiškos gebėjimus tikrinanti užduotis (monologas)</p>	<p>Pasisakymas pagal pateiktą temą / situaciją (pateikiamas planas).</p> <p>Pasisakymas pagal tekstą / teiginį – stimulą (pateikiamas planas).</p> <p>Pasisakymas pagal paveikslėlį / paveikslėlius ar diagramą (pateikiamas planas).</p>
<p>Sakytinės sąveikos gebėjimus tikrinanti užduotis (dialogas)</p>	<p>Pokalbis siekiant susitarti (pateikiamas dialogo planas).</p> <p>Diskusijos tipo pokalbis (pateikiamas dialogo planas).</p>

**UŽSIENIO KALBOS (ANGLŲ, PRANCŪZŲ, RUSŲ, VOKIEČIŲ) BRANDOS EGZAMINO KALBĖJIMO UŽDUOČIŲ VERTINIMO
KRITERIJAI**

(didžiausias taškų skaičius: 25)

	MONOLOGAS (daugiausia 11 taškų)			DIALOGAS (daugiausia 11 taškų)			ABI UŽDUOTYS (daugiausia 3 taškai)
Taškai	Turinio atskleidimas, išsamumas Žodyno turtingumas ir įvairovė (daugiausia 4 taškai)	Kalbėjimo sklandumas ir rišlumas (daugiausia 4 taškai)	Kalbos priemonių taisyklingumas (daugiausia 3 taškai)	Komunikacinių intencijų realizavimas (daugiausia 4 taškai)	Sąveika ir lankstumas (daugiausia 4 taškai)	Kalbos priemonių taisyklingumas (daugiausia 3 taškai)	Tartis ir intonacija (daugiausia 3 taškai)
4	Turinys išsamus, pateikiama pavyzdžių ir detalių. Žodynas platus: mintys	Komunikuojama spontaniškai, natūraliu tempu. Mintys		Komunikacinis tikslas pasiekiamas sėkmingai realizuojant	Tinkamai pradedamas, palaikomas ir pabaigiamas pokalbis,		

	<p>reiškiamos aiškiai, beveik nepastebima, kad kalbėjimas yra ribojamas kalbinių išteklių, vartojama įvairių (tarp jų ir retesnių leksinių bei sudėtingesnių gramatinių) struktūrų. Laisvai perfrazuojama.</p>	<p>reiškiamos laisvai ir lengvai. Veiksmingai vartojama diskurso žymiklių ir teksto siejimo žodžių, siekiant parodyti minčių sąsajas ir pabrėžti pagrindinę mintį.</p>		<p>komunikacines intencijas: mintys dėstomos aiškiai, pasveriami pranašumai ir trūkumai, vertinamos alternatyvos, argumentuojama išsamiai ir veiksmingai.</p>	<p>veiksmingai imamasi iniciatyvos. Vartojama įvairių sustabarėjusių (gatavų) frazių. Įtraukiamas pašnekovas, komentuojami jo pasakymai.</p>		
3	<p>Turinys išsamus, bet ne visos mintys pagrindžiamos pavyzdžiais ir detalėmis.</p>	<p>Kalba gana tolygiu tempu, ilgesnių pauzių pasitaiko retai. Ilgiau</p>	<p>Klaidų, kurios sukeltų nesusipratimų,</p>	<p>Komunikacinis tikslas pasiekiamas sėkmingai realizuojant daugumą</p>	<p>Tinkamai palaikomas pokalbis ir reaguojama į pasiūlymus,</p>	<p>Klaidų, kurios sukeltų nesusipratimų,</p>	<p>Tartis ir intonacija aiški, kalbos tempas ir ritmas natūralūs,</p>

	<p>Žodynas platus, bet mintys ne visada formuluojamos įvairiai.</p> <p>Retesnių leksinių ir gramatinių struktūrų vartojama mažiau. Dėl žodyno spragų gali būti sudvejojama, perfrazuojama ar pasikartojama.</p>	<p>kalbant, mintis gali šokinėti, trūkinėti</p> <p>nuoseklus dėstymas.</p> <p>Diskurso žymikliai ir teksto siejimo žodžiai</p> <p>ne visada tinkamai.</p>	<p>nedaroma.</p> <p>Klystama vartojant</p> <p>tik sudėtingesnes</p> <p>struktūras, o suklydus</p> <p>dažniausiai</p> <p>pasitaisoma.</p>	<p>komunikacinių intencijų:</p> <p>mintys dėstomos aiškiai,</p> <p>tačiau argumentuojama</p> <p>ne visada veiksmingai.</p> <p>Pateikiama detalių tik</p> <p>pagrindiniams argumentams.</p>	<p>apibendrinami pokalbio rezultatai,</p> <p>nenukrypstama nuo temos. Komentuojami pašnekovo pasakymai.</p> <p>pasitaisoma.</p>	<p>nedaroma.</p> <p>Klystama vartojant</p> <p>tik sudėtingesnes</p> <p>struktūras, o suklydus dažniausiai</p> <p>pasitaisoma.</p>	<p>tinkamai dedami loginiai kirčiai</p> <p>siekiant veiksmingiau perteikti mintis.</p>
2	<p>Turinys gali nukrypti nuo pagrindinės temos, gali būti įterpiama detalių, nesusijusių su tema.</p>	<p>Kalbama ne visada tolygiai, kalbos tempas sulėtėja. Kalbant atsiranda pauzių.</p>	<p>Klaidų, kurios sukeltų nesusipratimų, nedaroma.</p>	<p>Komunikacinis tikslas pasiekiamas iš dalies.</p> <p>Trumpai komentuojamas pašnekovo požiūris.</p>	<p>Palaikomas pokalbis, tačiau jo sėkmė priklauso nuo pašnekovo.</p>	<p>Klaidų, kurios sukeltų nesusipratimų, nedaroma.</p>	<p>Tartis ir intonacija aiški ir natūrali.</p> <p>Tarties klaidos retos.</p>

	<p>Žodynas gana siauras: vyrauja paprastos leksinės ir gramatinės struktūros. Dėl žodyno spragų kartais sudvejojama, perfrazuojama ar pasikartojama, tačiau tai reikalauja didelių pastangų.</p>	<p>Vartojami diskurso žymikliai nuolatos pasikartoja.</p>	<p>Klystama vartojant tiek sudėtingesnes, tiek paprastas struktūras. Suklydus kartais pasitaikoma.</p>	<p>Lyginama viena kita alternatyva, svarstant, ką daryti. Keičiamasi tiesmuka faktine informacija, pasitaiko viena kita detalė.</p>	<p>Pakartojama dalis to, ką sakė pašnekovas.</p>	<p>Klystama vartojant tiek sudėtingesnes, tiek paprastas struktūras. Suklydus kartais pasitaikoma.</p>
--	--	---	--	---	--	--

	MONOLOGAS (daugiausia 11 taškų)			DIALOGAS (daugiausia 11 taškų)			ABI UŽDUOTYS (daugiausia 3 taškai)
Taškai	Turinio atskleidimas, išsamumas	Kalbėjimo sklandumas ir	Kalbos priemonių	Komunikacinių intencijų	Sąveika ir lankstumas	Kalbos priemonių	Tartis ir intonacija

	Žodyno turtingumas ir įvairovė (daugiausia 4 taškai)	rišlumas (daugiausia 4 taškai)	taisyklingumas (daugiausia 3 taškai)	realizavimas (daugiausia 4 taškai)		taisyklingumas (daugiausia 3 taškai)	(daugiausia 3 taškai)
1	<p>Turinys siauras, kalbama paviršutiniškai ir apibendrintai, be pavyzdžių.</p> <p>Žodynas ribotas: jo pakanka tik išdėstyti pagrindines mintis.</p> <p>Perfrazuojama nesėkmingai.</p>	<p>Kalbama nesklandžiai: dėl formulavimo sunkumų dažnai stabtelima, ieškoma tinkamo žodžio.</p> <p>Trumpesni paprasti elementai siejami į rišlią grandinę</p>	<p>Klaidų daroma daugiau. Dažnai klystama vartojant paprastas struktūras.</p>	<p>Komunikacinis tikslas pasiekiamas iš dalies.</p> <p>Suprantamai, tačiau glaustai pasakoma</p> <p>asmeninė nuomonė, bet pokalbio sėkmė priklauso nuo pašnekovo.</p> <p>Pateikiama tiesmuka</p>	<p>Pokalbyje dalyvaujama nerodant iniciatyvos, dažniausiai (ne)pritariant pašnekovo mintims.</p>	<p>Klaidų daroma daugiau. Dažnai klystama vartojant paprastas struktūras.</p>	<p>Tartis suprantama, nors kitos kalbos akcentas akivaizdus ir tariant nuolat klystama.</p>

		<p>minčių seką. Diskurso</p> <p>žymikliai vartojami</p> <p>retai ir/ar netinkamai,</p> <p>vietoj jų daromos</p> <p>pauzės.</p>		faktinė informacija.			
0	<p>Turinys nepakankama s.</p> <p>Žodynas per siauras, kad galėtų</p> <p>kalbėti nurodyta tema.</p> <p>Vartojamos tik elementarios</p> <p>struktūros.</p>	<p>Daroma daug pauzių,</p> <p>vis mėginama iš naujo.</p> <p>Vartojami tik dažniausi</p> <p>jungtukai paprastiems</p> <p>sakiniams ar žodžiams</p>	<p>Nuolat daroma</p> <p>elementarių klaidų,</p> <p>todėl dažnai sunku</p> <p>suprasti, kas norima</p> <p>pasakyti.</p>	<p>Komunikacini s tikslas</p> <p>nepasiekiamas : tik</p> <p>teikiami pasiūlymai ir</p> <p>sutinkama ar</p> <p>nesutinkama su</p>	<p>Pokalbyje dalyvaujama</p> <p>tik su pašnekovo</p> <p>pagalba.</p>	<p>Nuolat daroma</p> <p>elementarių klaidų,</p> <p>todėl dažnai sunku</p> <p>suprasti, kas norima</p> <p>pasakyti.</p>	<p>Dėl tarties klaidų</p> <p>pašnekovui kartais</p> <p>tenka paprasyti</p> <p>pakartoti.</p>

		sieti (<i>ir, bet, todėl, kad</i>).		pašnekovo pasiūlymais.			
--	--	---------------------------------------	--	------------------------	--	--	--

**UŽSIENIO KALBOS (ANGLŲ, PRANCŪZŲ, RUSŲ, VOKIEČIŲ) BRANDOS EGZAMINO RAŠYMO UŽDUOČIŲ
VERTINIMO KRITERIJAI Laiškas (10 taškų)**

Lygis:

B1.

Apimtis:

ne mažiau kaip 80 žodžių.

Kriterijai	Taškai	Aptartys
Turinys	4	<ul style="list-style-type: none"> - Tinkamai realizuotos visos užduotyje nurodytos komunikacinės intencijos. - Laisvai ir išsamiai perteikiama informacija, pasakojama ar apibūdinama. - Mintys rišlios (koherentiškos).
	3	<ul style="list-style-type: none"> - Dauguma komunikacinių intencijų realizuotos sėkmingai. - Informacija dažniausiai perteikiama tiesmukai ir paprastai. - Mintys gana rišlios.
	2	<ul style="list-style-type: none"> - Dauguma komunikacinių intencijų realizuotos, bet ne visada sėkmingai. - Informacija perteikiama gana apibendrintai, dažnai nepakanka detalių, todėl ją galima įvairiai interpretuoti. - Kai kurios mintys nerišlios.

	1	<ul style="list-style-type: none"> - Komunikacinės intencijos realizuotos tik iš dalies. Pasitaiko esminių nukrypimų nuo temos. - Pasitaiko paminėtų, bet neišplėtotų intencijų. - Mintis gali būti sunku suprasti dėl nepakankamo rišlumo.
	0	<ul style="list-style-type: none"> - Užduoties tikslas nepasiektas. - Komunikacinės intencijos iš esmės nerealizuotos. - Minčių raiška netiksli ar nepakankama, mintys nerišlios.
Teksto struktūra. Forma	3	<ul style="list-style-type: none"> - Turinys išdėstytas nuosekliai ir logiškai. - Teksto siejimo žodžiais pavieniai elementai veiksmingai jungiami į rišlią minčių seką. - Laiškas tinkamai suskirstytas į pastraipas ir įformintas.
	2	<ul style="list-style-type: none"> - Beveik visas turinys išdėstytas nuosekliai ir logiškai. - Teksto siejimo žodžiais pavieniai elementai jungiami į grandininę seką. - Kai kur skirstymas į pastraipas netinkamas. Gali pasitaikyti įforminimo trūkumų.
	1	<ul style="list-style-type: none"> - Turinys išdėstytas nenuosekliai. - Teksto siejimo žodžių vartojama per daug arba per mažai, gali būti klystama (teksto siejimo žodžiai vartojami netinkamai). - Skirstymas į pastraipas netinkamas, pasitaiko įforminimo trūkumų.
	0	<ul style="list-style-type: none"> - Turinys išdėstytas nenuosekliai. - Teksto siejimo žodžiai vartojami mechaniškai, dažnai netinkamai ir (arba) išvis nevartojami. - Teksto struktūra ir įforminimas netinkami.
Leksinių ir gramatinių	3	<ul style="list-style-type: none"> - Žodyno mokama užtektinai, kad pavyktų pakankamai tiksliai perteikti informaciją ir savo mintis tiek konkrečiomis, tiek abstrakčiomis (pvz., kultūrinėmis) temomis.

formų bei struktūrų įvairovė ir taisyklingumas, rašyba ir skyryba. Registras		<ul style="list-style-type: none"> - Vartojamos tiek paprastos, tiek sudėtingesnės leksinės ir gramatinės struktūros. - Pasitaiko klaidų, ypač vartojant sudėtingesnes struktūras, bet visuomet aišku, kas norėta pasakyti. - Nuosekliai laikomasi užduotį atitinkančio registro.
	2	<ul style="list-style-type: none"> - Žodyno pakanka užduotyje nurodytiems dalykams perteikti bendrais bruožais, tačiau jo kartais trūksta detalėms apibūdinti. - Vyrauja paprastos leksinės ir gramatinės struktūros, bet pasitaiko ir viena kita sudėtingesnė struktūra ar retesnis žodis. - Pasitaiko klaidų vartojant tiek sudėtingesnes, tiek paprastesnes struktūras, bet visuomet aišku, kas norėta pasakyti. - Bandoma laikytis užduotį atitinkančio registro.
	1	<ul style="list-style-type: none"> - Žodynas ribotas, jo pakanka tik kai kuriems dalykams perteikti, bet pritrūksta detalėms. - Vartojamos tik paprastos leksinės ir gramatinės struktūros. - Daroma daug įvairių klaidų, bet iš esmės mintis suprasti galima. - Registro nepaisoma.
	0	<ul style="list-style-type: none"> - Žodyną sudaro pavieniai pagrindiniai žodžiai ir frazės, jų nepakanka užduočiai atlikti. - Vartojamos tik paprastos struktūros ir bendros frazės, jos dažnai kartojasi. - Daroma daug klaidų, dėl kurių mintys beveik nesuprantamos. - Registro nepaisoma.
Iš viso taškų	10	

Laiške, jei teksto apimtis mažesnė negu 80 žodžių, t. y.:

79–75 ž. – taškai nenuimami;

74–57 ž. – atimamas 1 taškas (iš bendros taškų sumos);

56–40 ž. – atimami 2 taškai;

mažiau negu 40 ž. – užduotis vertinama 0.

Rašinio vertinimo skalė (15 taškų)

Lygis. B2
Apimtis. ne mažiau 180 žodžių

Kriterijai	Taškai	Aptartys
Turinys	6	- Visas turinys atitinka temą. Į temą atsakoma išsamiai. Mintys formuluojamos aiškiai, pakanka detalių. Pagrindinės mintys išplečiamos ir grindžiamos tinkamomis detalėmis bei pavyzdžiais.
	5	<i>Atliktis atitinka dalį 6 taškų aptarčių ir dalį 4 taškų aptarčių.</i>
	4	- Beveik visas turinys atitinka temą. Į temą atsakoma gana išsamiai. - Mintys beveik visada formuluojamos aiškiai. Pagrindinės mintys dažniausiai išplečiamos ir grindžiamos detalėmis bei pavyzdžiais. Kai kurios detalės ar pavyzdžiai gali būti netinkami.
	3	<i>Atliktis atitinka dalį 4 taškų aptarčių ir dalį 2 taškų aptarčių.</i>
	2	- Didesnė dalis turinio atitinka temą, gali pasitaikyti nukrypimų nuo temos. - Mintys formuluojamos apibendrintai, kartais netiksliai, tačiau jos iš esmės yra suprantamos. Pasitaiko minties trūkių. Pagrindinės mintys gali būti painiojamos su jas pagrindžiančiomis detalėmis ar pavyzdžiais.
	1	- Mažesnė dalis turinio atitinka temą, esama ryškių nukrypimų nuo temos. - Mintys gali būti nerišlios. Detalės ir pavyzdžiai dažnai netinkami arba jų akivaizdžiai stokojama.
	0	- Visas turinys neatitinka temos arba mintys formuluojamos nesuprantamai, jos padrikos. - Detalės ir pavyzdžiai netinkami ar jų nėra.

Teksto struktūra	4	<ul style="list-style-type: none"> Turinys dėstomas logiškai ir nuosekliai. Visuomet išryškinamos svarbiausios mintys ir jas pagrindžiančios detalės. Veiksmingai vartojami įvairūs teksto siejimo žodžiai ir aiškiai parodomas minčių sąsajos. - Tekstas tinkamai suskirstytas į pastraipas.
	3	<ul style="list-style-type: none"> Turinys beveik visada dėstomas logiškai ir nuosekliai. Beveik visuomet išryškinamos svarbiausios mintys ir jas pagrindžiančios detalės. - Vartojama teksto siejimo žodžių, parodomas minčių sąsajos, bet ne visada veiksmingai. - Tekstas tinkamai suskirstytas į pastraipas.
	2	<ul style="list-style-type: none"> Turinio loginė seka dažnai nenuosekli. Svarbiausios mintys ne visada tinkamai išryškinamos. Pavieniai elementai dažniausiai jungiami į grandininę minčių seką, gali pasitaikyti ir nesusietų minčių. - Skirstymas į pastraipas suprantamas, bet ne visada tinkamas.
	1	<ul style="list-style-type: none"> Turinys dėstomas gana padrikai, sunku įžvelgti loginę seką ir pagrindinių minčių dėstymo nuoseklumą. Teksto siejimo žodžių vartojama per daug, per mažai arba jie vartojami iš esmės klaidingai. - Skirstymas į pastraipas dažnai netinkamas arba tekstas nesuskirstytas į pastraipas.
	0	<ul style="list-style-type: none"> - Loginė teksto seka netinkama. - Teksto siejimo priemonės vartojamos netinkamai. - Tekstas į pastraipas nesuskirstytas arba tai daroma netinkamai.

Kriterijai	Taškai	Aptartys
------------	--------	----------

Leksinių ir gramatinių formų bei struktūrų įvairovė ir taisyklingumas, rašyba ir skyryba. Registras	5	<ul style="list-style-type: none"> - Bendrasis ir teminis žodynas platus, kalbinė raiška įvairi. Laisvai perfrazuojama siekiant išvengti kartojimosi. - Dažnai vartojami retesni žodžiai ir sudėtingesnės leksinės ir gramatinės struktūros. - Tinkamai vartojamas neutralus (arba pusiau oficialus) registras. - Pasitaiko atlikties klaidų ir riktų vartojant sudėtingesnes struktūras, tačiau visada aišku, kas norėta pasakyti. Rašyba ir skyryba gana taisyklingos, pavienės klaidos netrukdo suprasti minties.
	4	<ul style="list-style-type: none"> - Bendrasis ir teminis žodynas gana platus. Kartais bandoma perfrazuoti siekiant išvengti pasikartojimo, bet gali pasitaikyti klaidų. - Vartojami retesni žodžiai ir sudėtingesnės leksinės ir gramatinės struktūros. - Tinkamai vartojamas neutralus (arba pusiau oficialus) registras. - Pasitaiko atlikties klaidų ir riktų, dažniausiai vartojant sudėtingesnes struktūras, kai kurios kartojasi, tačiau visada aišku, kas norėta pasakyti. Rašyba ir skyryba gana taisyklingos, pavienės klaidos netrukdo suprasti minties.
	3	<ul style="list-style-type: none"> - Bendrasis ir teminis žodynas pakankamai platus, tačiau dėl žodyno spragų ne visuomet tiksliai išreiškiama mintis ar apibūdinama detalė. - Vyrauja kasdienė leksika, pasitaiko vienas kitas retesnis žodis ar sudėtingesnė leksinė ir gramatinė struktūra. - Pasitaiko nedidelių formulavimo klaidų, tačiau jos iš esmės nepažeidžia neutralaus (ar pusiau oficialaus) registro vientisumo. - Daroma ne tik atlikties, bet ir kompetencijos klaidų, ypač vartojant sudėtingesnes struktūras. Vartojant paprastas struktūras pasitaiko riktų. Daroma gana daug rašybos ir (ar) skyrybos klaidų. Klaidos netrukdo suprasti, kas norėta pasakyti.
	2	<ul style="list-style-type: none"> - Žodyno pakanka, kad pavyktų paaiškinti svarbiausius dalykus. Dėl žodyno spragų gali nepavykti tiksliai išreikšti vienos kitos minties ar apibūdinti detalių. - Iš esmės apsiribojama dažniausia kasdiene leksika, vyrauja paprastos leksinės ir gramatinės struktūros, gali pasitaikyti vienas kitas retesnis žodis ar sudėtingesnė leksinė ir gramatinė struktūra. - Ne visada laikomasi neutralaus (ar pusiau oficialaus) registro, pasitaiko kelių skirtingų registų žodžių. - Daroma atlikties ir kompetencijos klaidų vartojant tiek sudėtingas (jei jų yra), tiek paprastas struktūras. Daroma daug rašybos ir (ar) skyrybos klaidų. Dėl klaidų kartais gali būti sunku suprasti mintį.

	1	<p>Žodynas ribotas. Jo pakanka kai kuriems pagrindinėms asmeninėms mintims reikšti, tačiau dėl akivaizdžių žodyno spragų gali nepavykti apibūdinti detalių ir išreikšti kai kurių minčių.</p> <p>Vyrauja paprastas kasdienis žodynas, bendros frazės bei paprastos leksinės ir gramatinės struktūros.</p> <p>Registro raiška nenuosekli arba nepakankama. Dažnai vartojami registro požiūriu atsitiktiniai žodžiai.</p> <p>Daroma daug atlikties ir kompetencijos klaidų vartojant paprastas leksines ir gramatines struktūras, taip pat daug rašybos ir (ar) skyrybos klaidų. Klaidos nuolat trukdo suprasti, kas norėta pasakyti.</p>
	0	<p>- Žodynas labai ribotas arba nepakankamas, norint įvertinti tekstą pagal šį kriterijų. - Žodyną sudaro paprasti dažniausi pavieniai žodžiai ir frazės.</p> <p>Painiojama skirtingų registrų leksika, neatsižvelgiama į žodžių stilistinius ypatumus arba registras yra netinkamas.</p> <p>- Dėl labai dažnų atlikties ir kompetencijos klaidų sunku suprasti, kas norėta pasakyti.</p>
Iš viso taškų	15	

Rašinyje, jei teksto apimtis mažesnė negu 180 žodžių, t. y.:

179–171 ž. – taškai nenuimami;

170–144 ž. – atimamas 1 taškas (iš bendros taškų sumos);

143–117 ž. – atimami 2 taškai;

116–90 ž. – atimami 3 taškai;

mažiau negu 90 ž. – užduotis vertinama 0.

ĮSIVERTINIMAS

Mokiniai nuolat skatinami įsivertinti. Gebėjimai įsivertinti ugdomi remiantis mokymosi uždaviniais ir rusų k. pratybų sąsiuvinyje esančiu “Mokomės įsivertinti” aprašu ir anglų kalbos vadovėliuose esančiomis „Self-assessment” lentelėmis, kurie parengti pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo pirmosios ir antrosios užsienio kalbos programą ir Europos kalbų aplanką. Baigus modulį/temą mokiniai žodžiu arba raštu įsivertina: išsiaiškina savo stipriąsias ir silpnąsias puses.

MATEMATIKA

MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS MATEMATIKOS PAMOKOSE

Širvintų Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijos matematikos pamokose taikomas formuojamasis vertinimas, diagnostinis vertinimas, apibendrinamasis vertinimas, kaupiamasis vertinimas, neformalusis vertinimas. Įvairiu vertinimu mokiniui teikiama grįžtamojo ryšio informacija, padedanti jam suprasti, kaip tobulėti. Mokiniai rugsėjo mėnesį per pirmąją savo dalyko pamoką supažindinami su mokinių mokymosi pasiekimų informacijos kaupimo ir jos fiksavimo sistema, aptariami vertinimo kriterijai, metodai ir formos.

Pažymiu vertinama

Kontrolinis darbas. Rašomas baigiant temą arba skyrių (pranešama prieš savaitę). Kontrolinių darbų rezultatų analizė pristatoma ir aptariama su visais klasės mokiniais. Mokiniai praleidę kontrolinį dėl pateisinamos priežasties privalo atsikaityti per dvi savaites nuo atvykimo į mokyklą dienos (po ligos, ar kt.). Mokiniais praleidusiems kontrolinį darbą be pateisinamos priežasties, mokytojas turi teisę skirti kontrolinį darbą pirmą mokinio atvykimo į mokyklą dieną. Neatsiskaičius už kontrolinį darbą mokiniui rašomas „1“ (pažymys į dienyną). Gavęs nepatenkinamąjį pažymį mokinys turi galimybę susitarti su mokytoju apie galimą perrašymą.

Savarankiškas darbas. Rašomas mokytojo nuožiūra, iš vienos ar daugiau temų ir nebūtinai išankstinis įspėjimas. Tikrinamos ir vertinamos esminės matematikos sąvokos, dėsniai, taisyklės, apibrėžimai ir gebėjimas juos taikyti. Pagal susitarimą mokiniai gali naudotis mokytojo nurodytomis mokymo priemonėmis, vadovėliais, bei kita informacine medžiaga.

Kontroliniuose ir savarankiškuose darbuose šalia uždavinio yra nurodytas taškų, skiriamų už teisingai išspręstą uždavinį, skaičius. Taškų skaičius priklauso nuo uždavinio sudėtingumo. Prieš kontrolinius ir savarankiškus darbus mokiniai supažindinami su taškų atitikimo pažymiui lentele.

Lygis	Surinktų taškų apimtis procentais	Įvertinimas
Aukštesnysis	95% - 100%	10
	85% - 94%	9
Pagrindinis	76% - 84%	8
	65% - 75%	7

	51% - 64%	6
Patenkinamas	40% - 50%	5
	25% - 39%	4
Nepasiektas patenkinamas	11% - 24%	3
	0% - 10%	2
	Neatliko užduočių	1

Trumpalaikis ir/ar ilgalaikis matematikos projektinis darbas. Projektinių darbų vertinimo kriterijai – aktyvumas rengiant projektą, renkant informaciją, ieškant problemų sprendimų, darbo nuoseklumas ir išbaigtumas, darbo apipavidalinimas, išvadų kokybė, darbo pristatymas.

Apibendrinamieji darbai. Apibendrinant mokinių turimas žinias, organizuojami bandomieji: PUPP, standartizuoti testai, brandos egzaminai.

Kiti individualūs mokinio pasiekimai. Už dalyvavimą rajoninėse ir respublikinėse olimpiadose, konkursuose mokiniai vertinami pažymiu arba jo dalimi pagal pasiektus rezultatus (pvz. geras rezultatas matematikos olimpiadoje, „Kengūros“ konkurse pateko į rajono dešimtuką ir pan.).

Vertinimas atlieka pozityvaus pastiprinimo vaidmenį.

Kaupiamasis vertinimas Mokiniai nuolat kaupia taškus, renka „plusus“ ir „minusus“, kurie vėliau konvertuojami į pažymį. Kaupiamasis pažymys įrašomas į dienyną 1 - 2 kartus per pusmetį. Kaupiamąjį vertinimą matematikos pamokose sudaro:

- aktyvus dalyvavimas pamokoje;
- sistemingai ir tvarkingai atliekami namų darbai;
- pratybos;
- apklausa raštu ar žodžiu;
- papildomai atliktos užduotys;
- turi reikiamas priemones: braižymo įrankius, sąsiuvinius, knygas, pratybas (ar uždavinynus);
- tvarkingai veda užrašus;
- padeda klasės draugams arba patys aktyviai ieško pagalbos;
- pareigingumas, stropumas pamokose, teigiamas požiūris į mokymąsi;
- aktyvus dalyvavimas matematikos renginyje ir kt.

Matematikos modulis vertinamas „įskaityta“ arba „neįskaityta“, pusmečio pabaigoje modulio įvertinimas konvertuojamas į pažymį, pažymys įskaitomas į matematikos dalyko pusmečio įvertinimą.

Mokinių įsivertinimas

Išbandomi, taikomi ir tobulinami įvairūs įsivertinimo būdai ir metodai.

INFORMACINĖS TECHNOLOGIJOS

INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ DALYKO MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKA

1. Vertinimas informatikos pamokose – nuolatinis informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimo, interpretavimo ir apibendrinimo procesas. Ugdomojo vertinimo esmė – padėti mokiniui tobulėti, tapti savarankiškam, atsakingam už mokymosi rezultatus, ugdyti jo pasitikėjimą savo jėgomis, gebėjimą įsivertinti savo veiklą, pasirinkti tinkamiausius veiklos būdus, spręsti iškilusias problemas, reflektuoti mokymosi rezultatus.
2. Vertinama tai, ko mokiniai buvo mokomi. Pateikiant vertinimo informaciją akcentuojamos ne klaidos ar nesėkmės, o tai, kokią pažangą padarė mokiniai.
3. Formalus vertinimas taikomas vertinant mokinių informacinių technologijų ir kompiuterinio raštingumo žinias ir įgūdžius bei nustatant mokinio asmeninę pažangą.
4. Neformaliai žodžiu mokiniai vertinami kiekvieną pamoką, atsižvelgiant į mokinio pasiekimus ir daromą pažangą, mokinių veikla gali būti vertinama žodžiu komentarais kiekvieną pamoką reflektuojant, papildant ir taisant atsakymus, atliktus darbus.
5. Vertinimo metu integruojami mokinių dalyko gebėjimai ir žinios, bendrieji gebėjimai bei vertybinės nuostatos.
6. Bendrieji gebėjimai ir vertybinės nuostatos (mokytis; komunikuoti, rasti, tvarkyti, perduoti informaciją; kritiškai mąstyti ir spręsti problemas; planuoti ir organizuoti veiklą; veikti kūrybiškai, iniciatyviai, prasmingai ir savarankiškai, prisiimti atsakomybę už savo veiksmus; bendrauti ir bendradarbiauti, konstruktyviai spręsti nesutarimus ir konfliktus; pagarba sau ir kitiems, tolerantiškas požiūris į įvairių žmonių skirtumus; sąžiningumas, atsakomybė už žodį, veiksma, poelgį; iniciatyvumas, kūrybiškumas, kokybės siekimas; nuostata realiai vertinti bei nuolat tobulinti asmenines, socialines, pažintines bei kultūrinės kompetencijas) nustatant mokinio pažangą gali sudaryti iki 30% IT dalyko įvertinimo.
7. Vertinimo tipai.
 - Neformalus formuojamasis vertinimas žodžiu (mokinio pažanga neformaliai lyginama su jo paties rezultatais) nesiejamas su pažymiu. Komentarai raštu rašomi pagal reikalą, nurodant sėkmes ir nesėkmes, geresnio rezultato siekimo galimybes.
 - Formaliojo vertinimo tipai – diagnostinis, suvestinis kriterinis, apibendrinamas vertinimas, kaupiamasis vertinimas.
 - Diagnostinis vertinimas (siekiama išsiaiškinti mokinių mokymosi galimybes ir spragas, suteikti pagalbą bei numatyti tolesnius mokymosi žingsnius, nustatant pažangą): kontroliniai, projektiniai, savarankiški darbai, testai.
 - Suvestinis kriterinis vertinimas (30% teorija+50% praktinė užduotis+20%BG) išeito skyriaus pabaigoje;
 - Apibendrinamasis vertinimas yra formalus, vertinamas pažymiu (įskaita), baigus programą, kursą, mokslo metus (suminis), atrenkant olimpiadų, konkursų dalyvius, dalyvaujant nacionaliniuose tyrimuose, organizuojant patikras, kompiuterinio raštingumo įskaitas, baigus ugdymo programą.
 - Kaupiamasis vertinimas, kurio pagrindas yra mokymosi motyvacijos didinimas (kriterijai - individualių mokomųjų užduočių išbaigtumas, aktyvumas pamokose, savalaikis atsiskaitymas), gali sudaryti iki 20 % visų parašytų įvertinimų.
1. Mokinių informatikos pasiekimai gali būti vertinami kaupiamuoju būdu už kiekvieną platesnės apimties programos (ciklo, ilgalaikės užduoties, projekto) temą. Stebimas mokinių darbo procesas, veiklos etapai, vertybinės nuostatos.
 1. Mokinių pasiekimai aprašyti išskiriant tris pasiekimų lygius: patenkinamą, pagrindinį, aukštesnįjį.
 1. Pasiekimų lygiai siejami su mokinio pasiekimų įvertinimu pažymiais: patenkinamas lygmuo įvertinant pažymiu atitinka 4–5, pagrindinis lygmuo atitinka 6–8, aukštesnysis lygmuo įvertinamas pažymiu rašant 9–10: 4 rašomas, jeigu mokinys geba žinias atgaminti, 5–7 rašomi, jeigu geba suprasti, žinias taikyti ir panaudoti, 8–9 rašomi, jeigu geba užduotis analizuoti ir sintezuoti, sujungti, 10 rašomas, jei geba suformuluoti problemą ir ją įvertinti.

1. Pažymys nerašomas

- žodžiu įvertinamos mokinio pastangos, aktyvumas;
- atkreipiamas dėmesys į klaidas;
- numatomos perspektyvos;
- mokinių įsivertinimas (savęs ar draugų).

1. Pažymys rašomas už:

- **Apklausa raštu** iš svarbesnių temų (trukmė iki 25 minučių). Mokiniai gali naudotis mokytojo nurodytomis mokymo priemonėmis. Savarankiško darbo tikslas - sužinoti, kaip mokinys geba pritaikyti įgytas žinias individualiai atlikdamas praktines užduotis.
- **Kontrolinį darbą** baigus skyrių. Kontrolinio darbo užduotys sudaromos laikantis eiliškumo: nuo lengvesnių užduočių einama prie sunkesnių, kad kiekvienas mokinys galėtų atlikti nors kelias paprastesnes užduotis.
- **Klasės darbus,**
- **Namų darbus,**
- Testus;
- Laboratorinius, praktinius, savarankiškus darbus;
- Savikontrolės klausimus;
- Dalyvavimą konkursuose, olimpiadose;
- Papildomas užduotis (pvz. rengiant mokomąją medžiagą, už pagalbą klasės draugui);

1. Vertinimo individualizavimas ir diferencijavimas siejamas su mokinių motyvacijos skatinimu. Mokiniais, kurie kiekvienoje pamokoje dirba maksimaliai ir laikosi numatytos atsiskaitymų tvarkos, atsižvelgiant į užduoties atlikimo kokybę, gali būti rašomas maksimalus įvertinimas (10).

1. Vėluojantiems atsiskaityti už kiekvieną pamoką įvertinimas mažinamas po 1 balą, bet ne daugiau kaip 5 balais.

1. Mokiniais, kurie visose pamokose dirba, bet neatsiskaito už atliktus darbus, atsižvelgiant į darbo kokybę išeito kurso (programos) pabaigoje užduotys gali būti įvertintos iki 4 balų.

TEORINIŲ žinių, gebėjimų ir įgūdžių vertinimas

Balai	Įvertinimas	Teisingų atsakymų apimtis	Kriterijus
10	Puikiai	100-95 %	Žinios pilnai atitinka mokymo programą ir standartus, juos viršija
9	Labai gerai	94-85 %	Žinios pilnai atitinka mokymo programą
8	Gerai	84-75 %	Geras darbas ir žinios, bet yra nedidelių klaidų
7	Pakankamai gerai	74-65 %	Aukščiau vidutinių standartų, bet yra klaidų
6	Vidutiniškai	64-55 %	Gana geras darbas ir žinios, bet yra nemažų trūkumų
5	Patenkinamai	54-45 %	Darbas ir žinios atitinka minimalius reikalavimus

4	Pakankamai patenkinamai	44-34 %	Atitinka daugumą minimalių reikalavimų
3	Nepatenkinamai	33-25 %	Žinios ir darbas netenkina minimalių reikalavimų. Reikia padirbėti papildomai. Už temą (skyrių) NEATSISKAITYTA
2	Blogai	24-14 %	Už temą (skyrių) NEATSISKAITYTA
1	Labai blogai	13-0 %	Už temą (skyrių) NEATSISKAITYTA

KOMPIUTERINIŲ PRAKTINIŲ žinių, gebėjimų ir įgūdžių vertinimas

10	Puikiai	Mokinys praktinę užduotį atlieka pilnai, be priekaištų ir savarankiškai
9	Puikiai	Mokinys atlieka praktinę užduotį su nedideliais trūkumais (nedidelėmis konsultacijomis)
8	Labai gerai	Stiprus darbas ir gebėjimas, bet yra klaidų, kurias po konsultacijos ištaiso
7	Gerai	Aukščiau vidutinių standartų, bet yra klaidų, dirba su konsultacijomis
6	Pakankamai gerai	Gana geras darbas ir gebėjimai, bet yra nemažų trūkumų
5	Vidutiniškai	Darbas ir gebėjimai atitinka minimalius reikalavimus
4	Patenkinamai	Atitinka daugumą minimalių reikalavimų
3	Pakankamai patenkinamai	Įgūdžiai netenkina minimalių reikalavimų. Reikia padirbėti papildomai. Už praktikos darbą NEATSISKAITYTA
2	Nepatenkinamai	Už praktikos darbą NEATSISKAITYTA
1	Blogai	Už praktikos darbą NEATSISKAITYTA

BIOLOGIJA

BIOLOGIJOS DALYKO MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKA

Vertinimo biologijos pamokose tikslas – padėti mokiniui mokytis, pateikiant informaciją apie jo mokymosi patirtį ir pasiekimus.

Vertinimo uždaviniai:

padėti mokiniui įsivertinti mokymosi pasiekimus, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses; diferencijuoti ir individualizuoti užduotis, parenkant tinkamiausius mokymo ir mokymosi metodus; pagal poreikį informuoti tėvus, klasės vadovą, pagalbos mokiniui specialistus apie mokinio pasiekimus.

Vertinimo nuostatos:

Vertinamos mokinio žinios ir supratimas, kritinis mąstymas, praktiniai įgūdžiai, gamtamokslinis komunikavimas ir ugdomas mokėjimas mokytis.

Biologijos gebėjimų vertinimas (kontroliniai, savarankiški darbai, apklausos, testai, projektiniai, tiriamieji ar kūrybiniai darbai ir kt.) vykdomas, taikant mokiniams iš anksto žinomus, su jais aptartus kriterijus:

- **žinias ir supratimą** (faktai, informacija, sąvokos, dėsningumas, teiginiai, simboliai, vienetai, pavyzdžiai, reikalingos priemonės), kurie būtini, kad mokiniai sėkmingai įsitrauktų į pažintines veiklas. Vertinant faktines žinias, tikrinama, kaip mokiniai įsimena, atpažįsta, apibrėžia, aprašo, nusako, iliustruoja pavyzdžiais, pasirenka priemones;
- **taikymo**, kuris apima įvairių situacijų supratimą ir žinių panaudojimą problemoms tose situacijose spręsti. Vertinami mokinių gebėjimai palyginti, klasifikuoti, modeliuoti, susieti, interpretuoti, rasti sprendimus, paaiškinti, parodyti supratimą;
- **problemų sprendimo**, darant išvadas, priimant sprendimus, pritaikant įgytas žinias.

Mokymasis, vertinimas ir įsivertinimas biologijos pamokose

Biologijos pamokose reikia turėti:

- biologijos vadovėlį;
- sąsiuvinį langeliais;
- rašymo priemonę, spalvotus pieštukus ar flomasterius, pieštuką, liniuotę, skaičiuoklę.

Bendroji biologijos dalyko vertinimo tvarka:

1. Vertinimo užduotys atitinka tai, ko buvo mokoma.
2. Patenkinamas lygmuo įvertinant pažymiu atitinka 4–5, pagrindinis lygmuo–6–8, aukštesnysis lygmuo–9–10.
3. Vertinamas mokėjimas taikyti sąvokas, dėsnius ir teorijas, aiškinant gamtos ir technikos reiškinius, savarankiškai dirbti su vadovėliu, spręsti uždavinius, atlikti struktūrines užduotis taikant žinomus dėsnius ir schemas;
4. Mokiniai nuolat skatinami įsivertinti savo pažangą ir pasiekimus.
5. Nedalyvavęs pamokoje, mokinys pasiruošia pamokai pagal elektroninio dienyno įrašus, pasiklausia klasės draugų ar gali parašyti el. laišką mokytojui.
6. Gauti atsakymus į kylančius klausimus, išsiaiškinti neaiškumus galima pamokų, pertraukų ar sutartu laiku per konsultacijas.

Biologijos pamokose naudojamos atsiskaitymo formos:

Kontroliniai darbai

Tikrinamos žinios, gebėjimai bei įgūdžiai, įgyti besimokant tam tikrą skyrių, ir jų taikymas. Darbo trukmė-45 min. Kiekvieną kartą sudaroma ir skelbiama taškų ir pažymių atitikties lentelė. Maksimalus taškų skaičius keičiasi priklausomai nuo užduočių sudėtingumo. Teigiamas įvertinimas rašomas surinkus ne mažiau kaip 20 % visų galimų taškų.

Apklausa raštu

Vertinama, kiek mokinys įgijo žinių per kelias pamokas, gebėjimas jas pritaikyti. Apklausa trunka iki 20 min. Tikrinamos esminės sąvokos, dėsniai, taisyklės ir apibrėžimai, gebėjimas juos taikyti.

Savarankiški darbai

Savarankiško darbo tikslas – sužinoti, kaip mokinys įsisavino teorines žinias, geba jas pritaikyti, atlikdamas užduotis. Tai – darbas raštu, kurio trukmė neribojama. Jo metu mokiniai atlieka mokytojo pateiktas užduotis iš jau išmoktų ar naujai išdėstytų temų. Savarankiško darbo įvertinimas įrašomas į dienyną arba kaupiamas kelių darbų pažymys. Apie savarankiško darbo rašymą iš anksto informuoti nebūtina (nebent būtų reikalingos tam tikros priemonės).

Atsakinėjimas žodžiu

Vertinamas mokinio pasiruošimas pamokai, gebėjimas suformuluoti atsakymą į pateiktą klausimą, tinkamas sąvokų vartojimas, gebėjimas argumentuotai išsakyti savo nuomonę ir sklandžiai reikšti mintis (gali būti taikomas ir formalusis vertinimas). Mokiniai gali būti kviečiami prieš klasę prie paveikslo ar modelio.

Testas

Testą sudaro 10(20) klausimų su pasirinkamaisiais atsakymais. Kiekvienas teisingai atsakytas testo klausimas vertinamas atitinkamai 1(0,5) balu(o).

Projektiniai, tiriamieji ar kūrybiniai darbai

Projektinių, tiriamųjų ar kūrybinių darbų vertinimo kriterijai – aktyvumas rengiant projektą, renkant informaciją, ieškant problemų sprendimų, darbo nuoseklumas ir išbaigtumas, darbo apipavidalinimas, pristatymas ir gynimas.

Laboratoriniai ar praktiniai darbai, eksperimentai

Laboratorinių darbų vertinimo kriterijai – pasiruošimas darbui, hipotezės formulavimas, darbo atlikimo savarankiškumas, gautų rezultatų apdorojimas, tinkamas gautų rezultatų pateikimas, išvadų formulavimas.

Pristatymai/pasisakymai

Galutinis vertinimas susideda iš vertinimų: vaizdumas, problemos, hipotezės, temos pristatymas, rišli kalba, pasakojimas, išsamus temos pateikimas. Kiekviena dalis vertinama taškais ir vedamas pažymys. Pristačius darbą, jo įvertinimas įrašomas į dienyną.

Kaupiamasis vertinimas

Taškų suma kaupiama už atliekamus namų darbus, skyriaus darbus, darbą pamokoje, pasiruošimą pamokai ir kt. Kaupiamojo vertinimo pažymiai pasibaigus sutartam etapui įrašomi į TAMO dienyną.

Vertinimo lygiai:

1. Patenkinamas lygis. Įvertinimas 4-5.

Sąvokų naudojimas

Įvardija ir apibrėžia biologijos sąvokas, atpažįsta jas kontekste.

Biologinio pobūdžio tekstuose randa su nagrinėjamu klausimu susijusią informaciją.

Dėsnių taikymas

Ieškodamas paaiškinimo, atpažįsta priežasties ir pasekmės ryšius.

Objektų, procesų, reiškinių ir modelių atpažinimas, apibūdinimas ir paaiškinimas

Nurodo, kuriai grupei priklauso tam tikras biologijos objektas, reiškinys ar procesas.

Išdėsto biologijos objektus nuosekliai, tam tikra seka.

Apibūdina biologijos objektų, reiškinių ir procesų esmę.

Pateikia pavyzdžių, iliustruojančių objektus, reiškinius ir procesus.

Apibūdina biologijos mokslo ir technologijų poveikį aplinkai ir visuomenei.

Diagramų, schemų, lentelių, iliustracijų atpažinimas, apibūdinimas ir paaiškinimas

Atpažįsta ir įvardija paveiksluose (piešiniuose ir nuotraukose), schemose pavaizduotus objektus bei procesus.

Tiriamųjų darbų metodai bei duomenų interpretavimas

Atpažįsta hipotezę ir iš pateikto sąrašo atrenka tinkamą.

Iš pateikto sąrašo išsirenka tinkamas priemonės ir medžiagas tyrimams atlikti.

Užrašo gautus tyrimų rezultatus, kai yra pateikta duomenų fiksavimo forma, ir pavaizduoja juos nurodytu grafiniu būdu.

Apdoroja duomenis (skaičiuoja procentus, vidurkius, santykius).

Daro duomenimis pagrįstas išvadas.

2. Pagrindinis lygis. Įvertinamas 6-8.

Sąvokų naudojimas

Tinkamai vartoja tos pačios arba artimos srities sąvokas.

Lygina biologinio pobūdžio tekstuose pateiktą informaciją ir, remdamasis žiniomis, atsirenka tinkamą.

Dėsnių taikymas

Aiškindamas gyvybės reiškinius, pritaiko biologijos ar kitų mokslų dėsningumus.

Objektų, procesų, reiškinių ir modelių atpažinimas, apibūdinimas ir paaiškinimas

Suskirsto biologijos objektus, reiškinius ar procesus į grupes ir juos suklasifikuoja pagal pateiktus ar pasirinktus kriterijus.

Palygina biologijos objektus, reiškinius ir procesus.

Paaiškina biologijos mokslo ir technologijų poveikį aplinkai ir visuomenei.

Diagramų, schemų, lentelių, iliustracijų atpažinimas, apibūdinimas ir paaiškinimas

Atpažįsta ir įvardija paveiksluose (piešiniuose ir nuotraukose), schemose pavaizduotus objektus bei procesus, juos klasifikuoja ir lygina.

Schemiškai pavaizduoja biologinius objektus, reiškinius ir procesus.

Tiriamųjų darbų metodai bei duomenų interpretavimas

Formuluoja hipotezę, atitinkančią darbo tikslą.

Pagal pateiktą eksperimento pavyzdį suplanuoja tyrimą ar tyrimo etapą.

Užrašo pateiktų tyrimų rezultatus paties sugalvotos formos lentele, apdoroja duomenis (skaičiuoja procentus, vidurkius, santykius) ir pavaizduoja juos grafiniu būdu.

Analizuoja pateiktus rezultatus ir daro duomenimis pagrįstas išvadas.

3. Aukštesnysis lygis. Įvertinimas 9-10.

Sąvokų naudojimas

Analizuoja, apibendrina ir vertina biologinio pobūdžio tekstuose pateiktą informaciją. Interpretuodamas tekstinę informaciją, vartoja biologijos sąvokas, daro tinkamas išvadas.

Dėsnių taikymas

Remdamasis mokslo duomenimis ir dėsningumais, nustato biologijos reiškinių priežastis ir jas paaiškina.

Objektų, procesų, reiškinių ir modelių atpažinimas, apibūdinimas ir paaiškinimas

Susieja biologijos objektus, reiškinius ar procesus.

Susieja biologijos objektų sandarą su jų atliekamomis funkcijomis.

Paaiškina biologijos objektus, reiškinius, procesus ir jų reikšmę.

Vertina biologijos mokslo atradimų reikšmę visuomenės gyvenimui socialiniu, ekonominiu ir aplinkosaugos požiūriu.

Diagramų, schemų, lentelių, iliustracijų atpažinimas, apibūdinimas ir paaiškinimas

Analizuoja paveiksluose (piešiniuose ir nuotraukose), schemose, grafikuose ir diagramose pateiktą informaciją, daro išvadas.

Schemiškai pavaizduoja biologinius objektus, reiškinius ir procesus, juos paaiškina.

Tiriamųjų darbų metodai bei duomenų interpretavimas

Formuluoja probleminį klausimą, argumentuoja hipotezę, prognozuoja rezultatus.

Planuoja tyrimus ar tyrimų etapus hipotezėms patikrinti.

Įvertina rezultatų tikslumą ir patikimumą, įvardija galimas klaidas.

Paaiškina gautus rezultatus ir, jei yra neatitikimų, siūlo būdus tyrimo kokybei gerinti.

CHEMIJA

CHEMIJOS DALYKO MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKA

Vertinimo chemijos pamokose tikslas – padėti mokiniui mokytis, pateikiant informaciją apie jo mokymosi patirtį ir pasiekimus.

Vertinimo uždaviniai:

padėti mokiniui įsivertinti mokymosi pasiekimus, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses;

diferencijuoti ir individualizuoti užduotis, parenkant tinkamiausius mokymo ir mokymosi metodus;

pagal poreikį informuoti tėvus, klasės vadovą, pagalbos mokiniui specialistus apie mokinio pasiekimus.

Vertinimo nuostatos:

Vertinamos mokinio žinios ir supratimas, kritinis mąstymas, praktiniai įgūdžiai, gamtamokslinis komunikavimas ir ugdomas mokėjimas mokytis.

Chemijos gebėjimų vertinimas (kontroliniai, savarankiški darbai, apklausos, testai, projektiniai, tiriamieji ar kūrybiniai darbai ir kt.) vykdomas, taikant mokiniams iš anksto žinomas, su jais aptartus kriterijus:

- **žinias ir supratimą** - mokslinius faktus, dalykinę informaciją, sąvokas, dėsningumus, teiginius, cheminius simbolius, dydžių matavimo vienetus, iliustracinius pavyzdžius, metodines priemones, būtinus, kad mokiniai sėkmingai įsitrauktų į pažintines veiklas. Vertinant faktines žinias, tikrinama, kaip mokiniai įsimena, atpažįsta, apibrėžia, aprašo, nusako, iliustruoja pavyzdžiais, pasirenka priemones;
- **taikymo**, kuris apima įvairių situacijų supratimą ir žinių panaudojimą problemoms tose situacijose spręsti. Vertinami mokinių gebėjimai palyginti, klasifikuoti, modeliuoti, susieti, interpretuoti, rasti sprendimus, paaiškinti, parodant supratimą;
- **problemų sprendimo**, analizuojant, lyginant, sisteminant, darant apibendrintas išvadas, priimant atsakingus sprendimus, pritaikant įgytas žinias.

Mokymasis, vertinimas ir įsivertinimas chemijos pamokose

Chemijos pamokose reikia turėti:

- chemijos vadovėlį;
- sąsiuvinį (pusstorį, langeliais);
- periodinę elementų, junginių tirpumo, metalų aktyvumo lenteles,
- rašymo priemonę, (spalvotus) pieštukus/flomasterius, liniuotę, skaičiuoklį.

Bendroji chemijos dalyko vertinimo tvarka:

1. Vertinimo užduotys atitinka chemijos dalyko/skyriaus/temos/pamokos turinį.
2. Patenkinamas lygmuo įvertinant pažymiu atitinka 4–5, pagrindinis lygmuo–6–8, aukštesnysis lygmuo–9–10.
3. Vertinamas mokėjimas taikyti sąvokas, dėsnius ir teorijas, aiškinant gamtos ir technikos reiškinius, savarankiškai dirbti su vadovėliu ar kita atramine medžiaga, spręsti uždavinius, atlikti struktūrines užduotis, taikant chemijos dėsnius, reakcijų lygtis ir schemas;
4. Mokiniai nuolat skatinami įsivertinti savo pažangą ir pasiekimus.
5. Nedalyvavęs pamokoje, mokinys pasiruošia pamokai savarankiškai: pagal elektroninio dienyno įrašus, konsultuojasi su klasės mokiniais, galimas el. laiškas chemijos mokytojui.
6. Konsultuotis ir gauti atsakymus į reikalingus chemijos dalyko klausimus/neaiškumus/mokymosi spragas galima pamokų, pertraukų ar sutartu laiku per konsultacijas.

Chemijos pamokose naudojamos atsiskaitymo formos:

Kontroliniai darbai

Tikrinamos žinios, gebėjimai bei įgūdžiai, įgyti besimokant tam tikrą chemijos skyrių, ir jų taikymas. Darbo trukmė–45 min. Kiekvieną kartą sudaroma ir skelbiama taškų ir pažymių atitikties lentelė. Maksimalus taškų skaičius keičiasi, priklausomai nuo užduočių sudėtingumo. Teigiamas įvertinimas rašomas, surinkus ne mažiau kaip 25 % visų galimų taškų. Apie kontrolinio darbo rašymą informuojama iš anksto.

Apklauso raštu

Vertinama, kiek mokinys įgijo žinių per kelias pamokas, gebėjimas šias žinias pritaikyti. Apklausa trunka iki 20 min. Tikrinamos esminės sąvokos, dėsniai, taisyklės ir apibrėžimai, gebėjimas juos pritaikyti naujoje situacijoje.

Savarankiški darbai

Savarankiško darbo tikslas – sužinoti, kaip mokinys įsisavino chemijos dalyko žinias, geba jas pritaikyti, atlikdamas užduotis. Tai – darbas raštu, kurio trukmė neribojama. Jo metu mokiniai atlieka mokytojo pateiktas užduotis iš jau išmoktų ar naujai išdėstytų temų. Savarankiško darbo įvertinimas įrašomas į dienyną arba kaupiamas kelių darbų pažymys. Apie savarankiško darbo rašymą iš anksto informuoti nebūtina (nebent būtų reikalingos tam tikros priemonės).

Atsakinėjimas žodžiu

Vertinamas mokinio pasiruošimas pamokai, gebėjimas suformuluoti atsakymą į pateiktą klausimą, tinkamas sąvokų vartojimas, gebėjimas argumentuotai išsakyti savo nuomonę ir sklandžiai reikšti mintis (gali būti taikomas ir formalusis vertinimas). Mokiniai gali būti kviečiami prieš klasę prie paveikslo ar modelio.

Testas

Testą sudaro 10(20) klausimų su pasirinkamaisiais atsakymais. Kiekvienas teisingai atsakytas testo klausimas vertinamas atitinkamai 1(0,5) balu(o).

Projektiniai, tiriamieji ar kūrybiniai darbai

Projektinių, tiriamųjų ar kūrybinių darbų vertinimo kriterijai – aktyvumas rengiant projektą, renkant informaciją, ieškant problemų sprendimų, darbo nuoseklumas ir išbaigtumas, darbo apipavidalinimas, pristatymas ir gynimas.

Laboratoriniai ar praktiniai darbai, eksperimentai

Laboratorinių darbų vertinimo kriterijai – pasiruošimas darbui, hipotezės formulavimas, darbo atlikimo savarankiškumas, gautų rezultatų apdorojimas, tinkamas gautų rezultatų pateikimas, išvadų formulavimas.

Pristatymai/pasisakymai

Galutinis vertinimas susideda iš vertinimų: vaizdumas, problemos, hipotezės, temos pristatymas, rišli kalba, pasakojimas, išsamus temos pateikimas. Kiekviena dalis vertinama taškais ir vedamas pažymys. Pristačius darbą, jo įvertinimas įrašomas į dienyną.

Kaupiamasis vertinimas

Taškų suma kaupiama už atliekamus namų darbus, skyriaus darbus, darbą pamokoje, pasiruošimą pamokai ir kt. Kaupiamojo vertinimo pažymiai pasibaigus sutartam etapui įrašomi į TAMO dienyną.

Vertinimo lygiai:

1. Patenkinamas lygis. Įvertinimas 4-5.

Sąvokų naudojimas

Įvardija ir apibrėžia chemijos sąvokas, atpažįsta jas konkrečiame kontekste.

Cheminio pobūdžio tekstuose ar kt. atraminėje medžiagoje randa su nagrinėjamu klausimu susijusią informaciją.

Dėsnų taikymas

Ieškodamas reiškinių/virsmo paaiškinimo, atpažįsta priežasties ir pasekmės ryšius.

Objektų, procesų, reiškinių ir modelių atpažinimas, apibūdinimas ir paaiškinimas

Nurodo, kuriai grupei priklauso tam tikras chemijos objektas, reiškinys ar procesas.

Išdėsto chemijos objektus nuosekliai, tam tikra nurodyta/būtinąja/natūraliąja seka.
Apibūdina chemijos objektų, reiškinių ir procesų esmę.
Pateikia pavyzdžių, iliustruojančių objektus, reiškinius ir procesus.
Apibūdina chemijos mokslo ir šiuolaikinių technologijų poveikį aplinkai ir visuomenei.

Diagramų, schemų, lentelių, iliustracijų atpažinimas, apibūdinimas ir paaiškinimas

Atpažįsta ir įvardija paveiksluose (piešiniuose ir nuotraukose), schemose pavaizduotus objektus bei procesus.

Tiriamųjų darbų metodai bei duomenų interpretavimas

Atpažįsta hipotezę ir iš pateikto sąrašo atrenka tinkamą.
Iš pateikto sąrašo išsirenka tinkamas priemonės ir medžiagas tyrimams atlikti.
Užrašo gautus tyrimų rezultatus, kai yra pateikta duomenų fiksavimo forma, ir pavaizduoja juos nurodytu grafiniu būdu.
Apdoroja duomenis (skaičiuoja procentus, vidurkius, santykius).
Daro duomenimis pagrįstas išvadas.

2. Pagrindinis lygis. Įvertinamas 6-8.

Sąvokų naudojimas

Tinkamai vartoja tos pačios arba artimos srities sąvokas.
Lygina cheminio pobūdžio tekstuose pateiktą informaciją ir, remdamasis žiniomis, atsirenka tinkamą.

Dėsnių taikymas

Aiškindamas gyvybės reiškinius, pritaiko chemijos ir/ar kitų mokslų dėsningumus.

Objektų, procesų, reiškinių ir modelių atpažinimas, apibūdinimas ir paaiškinimas

Suskirsto chemijos objektus, reiškinius ar procesus į grupes ir juos suklasifikuoja pagal pateiktus ar pasirinktus kriterijus.
Palygina chemijos objektus, reiškinius ir procesus.
Paaiškina chemijos mokslo ir šiuolaikinių technologijų poveikį aplinkai ir visuomenei.

Diagramų, schemų, lentelių, iliustracijų atpažinimas, apibūdinimas ir paaiškinimas

Atpažįsta ir įvardija paveiksluose (piešiniuose ir nuotraukose), schemose pavaizduotus objektus bei procesus, juos analizuoja, klasifikuoja ir lygina.
Schemiškai pavaizduoja cheminius objektus, reiškinius ir procesus.

Tiriamųjų darbų metodai bei duomenų interpretavimas

Formuluoja hipotezę, atitinkančią darbo tikslą.
Pagal pateiktą eksperimento pavyzdį suplanuoja tyrimą ar tyrimo etapą.
Apdoroja tyrimų duomenis (skaičiuoja procentus, vidurkius, santykius), užrašo/pateikia juos lentele/schema/diagrama, pavaizduoja juos grafiniu būdu.
Analizuoja pateiktus rezultatus ir daro duomenimis pagrįstas išvadas.

3. Aukštesnysis lygis. Įvertinimas 9-10.

Sąvokų naudojimas

Analizuoja, apibendrina ir vertina cheminio pobūdžio tekstuose ar kt. atraminėje medžiagoje pateiktą cheminę informaciją. Interpretuodamas cheminę informaciją, vartoja chemijos sąvokas, daro tinkamas išvadas.

Dėsnių taikymas

Remdamasis chemijos mokslo duomenimis ir dėsningumais, nustato cheminių reiškinių priežastis ir jas paaiškina.

Objektų, procesų, reiškinių ir modelių atpažinimas, apibūdinimas ir paaiškinimas

Susieja chemijos objektus, reiškinius ar procesus.

Susieja chemijos objektų sandarą ir jų savybes bei pritaikomumą.

Paaiškina chemijos objektus, reiškinius, procesus ir jų reikšmę bei pritaikymą.

Kritiškai vertina chemijos mokslo atradimų reikšmę visuomenės gyvenimui socialiniu, ekonominiu ir aplinkosaugos požiūriu.

Diagramų, schemų, lentelių, iliustracijų atpažinimas, apibūdinimas ir paaiškinimas

Analizuoja paveiksluose (piešiniuose ir nuotraukose), schemose, grafikuose ir diagramose pateiktą informaciją, daro išvadas.

Schemiškai pavaizduoja cheminius objektus, reiškinius ir procesus, juos paaiškina.

Tiriamųjų darbų metodai bei duomenų interpretavimas

Formuluoja probleminį klausimą, argumentuoja hipotezę, prognozuoja rezultatus.

Planuoja tyrimus ar tyrimų etapus hipotezėms patikrinti.

Įvertina rezultatų tikslumą ir patikimumą, įvardija galimas klaidas/paklaidas.

Paaiškina gautus rezultatus ir, jei yra neatitikimų, siūlo būdus tyrimo/problemos sprendimo kokybei gerinti.

FIZIKA

FIZIKOS DALYKO MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKA

Vertinimo fizikos pamokose tikslas – padėti mokiniui mokytis ir bręsti kaip asmenybei, pateikiant informaciją apie jo mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą.

Vertinimo uždaviniai:

padėti mokiniui įsivertinti mokymosi pasiekimų rezultatus, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, įvertinti savo pasiekimų lygmenį, kelti mokymosi tikslus;

padėti išvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti problemas ir spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti mokymo ir mokymosi metodus;

fiksuoti mokymosi rezultatus, pagal poreikį informuoti mokinius, tėvus, mokytojus, pagalbos mokiniui specialistus apie vaiko mokymąsi.

Vertinimo nuostatos:

Vertinamos mokinio žinios ir supratimas, jo gebėjimas spręsti problemas ir praktiniai įgūdžiai, gamtamokslinis komunikavimas ir ugdomas mokėjimas mokytis.

Vertinimo procese dalyvauja abi pusės: mokytojas ir mokinys.

Fizikos gebėjimų vertinimas (diagnostinio vertinimo užduotys, kontroliniai ir kiti vertinimo darbai, mokinių pasiekimų tyrimai ir patikrinimai) vykdomas, taikant mokiniams iš anksto žinomas, su jais aptartus kriterijus, ir apima tris dėmenis:

- **žinias ir supratimą** (faktai, informacija, sąvokos, dėsningumas, teiginiai, simboliai, vienetai, pavyzdžiai, reikalingos priemonės), kurie būtini, kad mokiniai sėkmingai įsitrauktų į pažintines veiklas. Vertinant faktines žinias, tikrinama, kaip mokiniai įsitema, atpažįsta, apibrėžia, aprašo, nusako, iliustruoja pavyzdžiais, pasirenka priemones;
- **žinių taikymo gebėjimus**, kurie apima įvairių situacijų supratimą ir žinių panaudojimą problemoms tose situacijose spręsti. Vertinami mokinių gebėjimai palyginti, priešpriešinti, klasifikuoti, modeliuoti, susieti, interpretuoti, rasti sprendimus, paaiškinti, parodant supratimą;
- **sprendžiant problemas**, kuriant paaiškinimus, darant išvadas, priimant sprendimus, perkelti įgytas žinias į naujas situacijas. Vertinami gebėjimai analizuoti, apibendrinti, interpretuoti, integruoti žinias, numatyti, prognozuoti, sudaryti, sukurti, formuluoti išvadas, apibendrinti informaciją ir pritaikyti naujoms situacijoms, kritiškai vertinti, argumentuoti, reflektuoti.

Mokymasis, vertinimas ir įsivertinimas fizikos pamokose

Fizikos pamokose reikia turėti:

- fizikos vadovėlį;
- storą ar pusstorį sąsiuvinį langeliais, skirtą klasės ir namų darbams;
- 1 ploną sąsiuvinį langeliais kontroliniams ir laboratoriniams darbams (laikomas fizikos kabinete, atiduodamas mokslo metų pabaigoje);
- rašymo priemonę, pieštuką, liniuotę, skaičiuoklę; jei nurodoma papildomai – matlankį, skriestuvą.

Bendroji fizikos dalyko vertinimo tvarka:

1. Vertinimo užduotys atitinka tai, ko buvo mokoma.
2. Apie 50–60 % užduoties taškų skiriama žinioms ir supratimui vertinti, likę 50–40 % – problemų sprendimo gebėjimams tikrinti.
3. Apie 30–40 % visų galimų kiekvieno kontrolinio (ar kitokio) darbo taškų skiriama už patenkinamojo mokinių pasiekimų lygio fizikos bendrosios programos požymius, 30–40 % užduočių sudaro pagrindinio mokinių pasiekimų lygio fizikos bendrosios programos požymius, apie 20–30 % užduoties yra orientuota į aukštesniojo pasiekimų lygio fizikos bendrosios programos požymius.
4. Patenkinamas lygmuo įvertinant pažymiu atitinka 4–5, pagrindinis lygmuo atitinka 6–8, aukštesnysis lygmuo įvertinamas pažymiu rašant 9–10.
5. Taškas skiriamas už kiekvieną teisingai atliktą žingsnį.
6. Už klaidingą žingsnį taškai neskiriami.
7. Jei mokinys, spręsdamas sudėtinį uždavinį, tarpiniuose veiksmuose padarė klaidą, bet tolesnis sprendimas yra teisingas, iš jo taškų sumos atimamas vienas taškas.
8. Mokiniai nuolat skatinami įsivertinti savo pažangą, pasiekimus, mokymosi rezultatus. Įsivertinimo formos gali būti skirtingos, tik būtina priimtinos mokiniui ir mokytojui.
9. Nedalyvavęs pamokoje, mokinys pasiruošia pamokai pagal elektroninio dienyno įrašus, pasiklausia klasės draugų ar gali parašyti el. laišką mokytojui.
10. Gauti atsakymus į kylančius klausimus, išsiaiškinti neaiškumus galima pamokų, pertraukų ar sutartu laiku per konsultacijas.

Fizikos pamokose naudojamų atsiskaitymo darbų formos:

Fizikos kursas padalintas į skyrius. Skyriaus pradžioje mokiniai supažindinami, kokios temos ir kokie darbai yra numatomi atlikti.

Kiekviename skyriuje gali būti šios atsiskaitymo formos ir vertinimas:

Diagnostiniai testai

Diagnostiniai testai rašomi kiekvieno skyriaus pradžioje, siekiant patikrinti kokius įgūdžius nagrinėjame tema jau turime. Šio darbo metu mokiniai nesinaudoja jokiomis išorinėmis priemonėmis. Įvertinimas į dienyną rašomas mokiniui pageidaujant.

Apklausa raštu

Jos metu dažniausiai tikrinamos mokinių teorinės žinios ir supratimas, bet neprašoma spręsti uždavinių, pagal sutartą algoritmą. Apklausa trunka 15–30 minučių. Apklauskos formos gali būti įvairios: klausimynas, testas, diktantas. Iš anksto apie apklausą mokinius informuoti neprivaloma.

Savarankiškas darbas

Savarankiškas darbas trunka 15–45 minutes. Mokiniai gali naudotis mokytojo nurodytomis mokymosi priemonėmis. Savarankiško darbo tikslas – sužinoti, kaip mokinys sugeba pritaikyti įgytas žinias individualiai atlikdamas užduotis, ar geba savarankiškai rasti reikiamos informacijos, gauti, interpretuoti ir pritaikyti duomenis problemų sprendimui. Mokytojas gali pasirinkti, kurių mokinių darbus jis įvertins. Iš anksto apie savarankišką darbą mokinius informuoti neprivaloma.

Laboratoriniai darbai

Mokiniai priemonės arba atlieka virtualiose aplinkose. Suplanuoja laboratorinį darbą ir atlieka jį pagal aprašymą, kurį duoda mokytojas arba sudaro pats mokinys. Laboratorinį darbą atlieka pamokoje arba kaip nurodo mokytojas. Vertinimas: pasiruošimas darbui – skiriama 30–40 % visų galimų taškų; atlikimas, rezultatų gavimas ir apdorojimas – skiriama 40 % visų galimų taškų; išvados – skiriama 20 % visų galimų taškų.

Kaupiamasis vertinimas

Šis vertinimo būdas taikomas norint paskatinti mokinius – taškų suma kaupiama už atliekamus namų darbus, skyriaus darbus, pamokoje pasiektus rezultatus, rašytų darbų klaidų taisymus, darbo grupėje pasiektus rezultatus, pasiruošimą pamokai, už smulkius kūrybinius darbus ir pan. Kaupiamojo vertinimo pažymiai pasibaigus sutartam etapui įrašomi į TAMO dienyną.

Kontrolinis darbas

Kontrolinis darbas rašomas skyriaus pabaigoje. Jis trunka 45 minutes (I–II klasių mokiniams) ir 45–90 minučių (III–IV klasių mokiniams). Apie kontrolinį darbą mokiniams pranešama ne vėliau kaip prieš savaitę derinant su kitų mokomųjų dalykų kontroliniais darbais. Kontrolinis darbas vertinamas pažymiu.

Mokiniai, praleidę atsiskaitymo darbus (diagnostinį testą, apklauskas raštu, savarankiškus darbus, laboratorinius), atsiskaito sutartu laiku, bet ne vėliau kaip per dvi savaites ir ne kitų pamokų metu. Neatsiskaičius už šiuos darbus į TAMO dienyną rašomas 1 („labai blogai“), parašant paaiškinamąjį komentarą ar pastabą.

Vertinimo lygiai:

1. Patenkinamas lygis. Įvertinimas 4-5.

Išvardija, pakartoja, apibrėžia, aprašo, atpažįsta, sprendžia elementarias užduotis. Nusako mokinių pasiekimus, būtinus 4 ar 5 įvertinimui. Mokinys geba bendrais bruožais aiškinti pagrindinius reiškinius, taisykles, dėsnius.

2. Pagrindinis lygis. Įvertinimas 6-8.

Taiko, apibendrina, klasifikuoja žinias, braižo schemas, pateikia pavyzdžius, nurodo tarpusavio ryšius. Nusako bazinį gamtamokslinį raštingumą. Jį pasiekę mokiniai geba savarankiškai vertinti, kaupti informaciją, apibendrinti rezultatus, analizuoti duomenis.

3. Aukštesnysis lygis. Įvertinimas 9-10.

Analizuoja ir daro išvadas, randa kelis problemos sprendimo būdus, pagrindžia savo nuomonę, daro išvadas, lygina, diferencijuoja, nurodo tarpusavio reiškinius, modeliuoja, vertina. Nusako ypač gerus pasiekimus. Sprendžia uždavinius, kurie apima tris dėmenis: žinių, jų taikymo ir problemų sprendimo. Mokiniai dirba savarankiškai ir kūrybingai. Geba kryptingai kaupti informaciją iš įvairių šaltinių ir ją analizuoti, lyginti, atrinkti.

ISTORIJA IR PILIETIŠKUMO PAGRINDAI

VERTINIMO SISTEMA ISTORIJOS IR PILIETIŠKUMO PAGRINDŲ PAMOKOSE

I,II, III ir IV gimnazijos klasėse

Vertinimo tipai: formuojamasis, diagnostinis, kaupiamasis, apibendrinamasis

Vertinimo tikslas – fiksuoti mokymosi rezultatus, informuoti mokinius, tėvus, pedagogus apie tai, ką mokinys išmoko ir ko neišmoko. Būtina vertinti ne tik žinias ar gebėjimus, bet ir mokinio daromą pažangą ir pastangas.

Vertinant mokinių pasiekimus „**Istorijos ir pilietiškumo pagrindų**“ pamokose, remiamasi „Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata“ (patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. ISAK-256), taip pat vadovaujamosi Gimnazijos mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarka.

I. FORMUOJAMASIS VERTINIMAS

Nuolatinis vertinimas ugdymo proceso metu, kuris padeda numatyti mokymosi perspektyvą, paspartinti daromą pažangą, skatinti mokinius analizuoti pasiekimus ar mokymosi spragas, sudaryti galimybes mokiniams ir mokytojams geranoriškai bendradarbiauti.

Formuojamojo vertinimo metodai:

- stebėjimas;
- paskatinimas;
- konsultacija;
- padrąsinantis žvilgsnis;
- pozityvus komentaras žodžiu;
- komentaras raštu.

II. DIAGNOSTINIS VERTINIMAS

Jis taikomas, kai ugdymo procese reikia išsiaiškinti, ką moksleiviai jau yra išmokę, kas jiems sekasi gerai ir kur reikalinga pagalba.

Metodai:

Kontrolinis darbas – skiriamas baigus skyrių. Jis trunka 45 minutes. Apie kontrolinį darbą mokiniams pranešama iš anksto. Kontrolinį darbą sudaro testas arba testas ir sąvokų, dėsnių ir reiškinių pagrindimo klausimai, uždavinių sprendimas. Mokytojas testo klausimų skaičių renka laisvai, atsižvelgdamas į klasės mokinių pasiruošimą, jų įgūdžius, darbo atlikimo tempą ir t.t. Rašoma 1-2 kontroliniai darbai per pusmetį.

Savarankiškas darbas – skirtas sužinoti, kaip mokinys įsisavino temos dalį, kaip geba pritaikyti įgytas žinias atlikdamas praktines užduotis. Trunka iki 30 min. Mokinys naudojasi papildoma medžiaga (vadovėlis, internetas, užrašai).

Apklausa raštu ir žodžiu – jos tikslas yra greitas mokinių žinių patikrinimas (10-15 min.) iš 1-2 temų. Užduotys konkrečios, trumpos, aiškios. Apklauso formos gali būti įvairios: klausimynas, testas, diktantas, kryžiažodis.

1 lentelė. Taškų ir pažymių atitikties lentelė

Pasiiekimų lygiai	Nepatenkinamas		Patenkinamas		Pagrindinis			Aukštesnysis	
	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Procentai	0-24	25-29	30-44	45-54	55-64	65-74	75-84	85-94	95-100

III. KAUPIAMASIS VERTINIMAS

Dalyko kaupiamąjį įvertinimą mokiniai gauna už:

Namų darbų patikra – ND tikrinami ne kiekvieną kartą, galima pasirinkti kelių mokinių. Kaupiami įvertinimai ir pusmečio pabaigoje rašomas 1 pažymys (aritmetinis vidurkis). Rekomenduojama – 1 savaitinė pamoka/1 įvertinimas. Nuotolinio mokymo(si) metu tikrinami ir vertinami visų mokinių visi darbai.

Projektinė-kūrybinė veikla – pagal mokytojo ir mokinio susitarimą:

- a) pasiektas tikslas ir įgyvendinti uždaviniai (*1 balas*);
- b) darbo atlikimas laiku (*1 balas*);
- c) informatyvumas (informacijos paieška ir atranka) (*1 balas*);
- d. faktų pateikimo tvarka, dėstymas, šaltinių analizė (*2 balai*);
- a. praktinis pritaikymas, išvadų pateikimas (*1 balas*);
- a. vaizdumas (kūrybiškumas, originalumas ir estetiškumas) (*2 balai*);
- a. projekto pristatymas, informacijos pateikimas (kompiuterinis raštingumas ir kalbos kultūra) (*2 balai*).

Pristatymai skaidrėse:

- a. pranešimo tikslo ir pagrindinės minties suformulavimas (*1 balas*);
- b. laiku atliktas darbas (pažymys mažinamas už pavėluotai pateiktą darbą) (*1 balas*);
- c. temos išsamumas, dėstymo nuoseklumas ir vaizdumas, iliustruojantis teiginius (*2 balai*);
- d. problemiškas, aktualumas ir nauda klausytojams (*2 balai*);
- e. kalbos kultūra, kalbėjimo rišlumas, kontaktas su auditorija (*2 balai*);

f. pateikties parengimas (medžiagos išdėstymo principai: trumpas ir aiškus tekstas, vienoje skaidrėje – viena mintis, aiškios hierarchinės struktūros, nuoseklus tekstas, fono parinkimas, šrifto ir raidžių dydis, saikinga animacija) (*2 balai*);

Grupiniai darbai – mokiniai vertina vieni kitų ir įsivertina savo indėlį į grupės darbą (dėl vertinimo susitariama klasėje)

Dalyvavimas dalykinėse olimpiadose, konkursuose – pagal poreikį ir mokinių gebėjimus (*iki 10 balų*)

Mokiniui gavus penkis kaupiamuosius įvertinimus, išvedamas aritmetinis vidurkis ir gautas balas įrašomas į TAMO dienyną.

IV. APIBENDRINAMASIS VERTINIMAS

Tai pusmečio (metinis) įvertinimas, skaičiuojant pažymių vidurkį mokinio naudai.

IV-ą klasių mokiniai mokslo metų pabaigoje rašo baigiamąjį viso kurso testą. Apibendrinamojo vertinimo rezultatai fiksuojami pažymiu.

IV-ą klasių Brandos darbas, Valstybinis Brandos egzaminas.

GEOGRAFIJA

VERTINIMO SISTEMA GEOGRAFIJOS PAMOKOSE

I, II, III, IV gimnazijos klasėse

Vertinimo tipai: formuojamasis, diagnostinis, kaupiamasis, apibendrinamasis

Vertinimo tikslas – fiksuoti mokymosi rezultatus, informuoti mokinius, tėvus, pedagogus apie tai, ką mokinys išmoko ir ko neišmoko. Būtina vertinti ne tik žinias ar gebėjimus, bet ir mokinio daromą pažangą ir pastangas.

Vertinant mokinių pasiekimus „**GEOGRAFIJOS**“ pamokose, remiamasi „Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata“ (patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. ISAK-256), taip pat vadovaujamosi Gimnazijos mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarka.

I. FORMUOJAMASIS VERTINIMAS

Nuolatinis vertinimas ugdymo proceso metu, kuris padeda numatyti mokymosi perspektyvą, paspartinti daromą pažangą, skatinti mokinius analizuoti pasiekimus ar mokymosi spragas, sudaryti galimybes mokiniams ir mokytojams geranoriškai bendradarbiauti.

Formuojamojo vertinimo metodai:

- stebėjimas;
- paskatinimas;
- konsultacija;
- padrąsinantis žvilgsnis;

- pozityvus komentaras žodžiu;
- komentaras raštu.

II. DIAGNOSTINIS VERTINIMAS

Jis taikomas, kai ugdymo procese reikia išsiaiškinti, ką moksleiviai jau yra išmokę, kas jiems sekasi gerai ir kur reikalinga pagalba.

Metodai:

Kontrolinis darbas – skiriamas baigus skyrių. Jis trunka 45 minutes. Apie kontrolinį darbą mokiniams pranešama iš anksto. Kontrolinį darbą sudaro testas arba testas ir sąvokų, dėsnių ir reiškinių pagrindimo klausimai, uždavinių sprendimas. Mokytojas testo klausimų skaičių renka laisvai, atsižvelgdamas į klasės mokinių pasiruošimą, jų įgūdžius, darbo atlikimo tempą ir t.t. Rašoma 1-2 kontroliniai darbai per pusmetį.

Savarankiškas darbas – skirtas sužinoti, kaip mokinys įsisavino temos dalį, kaip geba pritaikyti įgytas žinias atlikdamas praktines užduotis. Trunka iki 30 min. Mokinys naudojami papildoma medžiaga (vadovėlis, internetas, užrašai).

Apklausa raštu ir žodžiu – jos tikslas yra greitas mokinių žinių patikrinimas (10-15 min.) iš 1-2 temų. Užduotys konkrečios, trumpos, aiškios. Apklauso formos gali būti įvairios: klausimynas, testas, diktantas, kryžiažodis.

1 lentelė. Taškų ir pažymių atitikties lentelė

Pasiiekimų lygiai	Nepatenkinamas		Patenkinamas		Pagrindinis			Aukštesnysis	
	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Procentai	0-24	25-29	30-44	45-54	55-64	65-74	75-84	85-94	95-100

III. KAUPIAMASIS VERTINIMAS

Dalyko kaupiamąjį įvertinimą mokiniai gauna už:

Namų darbų patikra – ND tikrinami ne kiekvieną kartą, galima pasirinkti kelių mokinių. Kaupiami įvertinimai ir pusmečio pabaigoje rašomas 1 pažymys (aritmetinis vidurkis). Rekomenduojama – 1 savaitinė pamoka/1 įvertinimas. Nuotolinio mokymo(si) metu tikrinami ir vertinami visų mokinių visi darbai.

Mokinio užrašų patikra – vertinama: informacijos išdėstymas (ar yra visos mokomosios temos) (**1 balas**), ar akcentuojami mokymosi uždaviniai (ką mokinys turi išmokti, gebėti per pamokas) (**3 balai**), tvarka (**2 balai**), faktinė medžiaga (sąvokos, apibrėžimai, grafikai, uždavinių sprendimas, užduoties atlikimas) (**3 balai**), namų darbų fiksavimas (**1 balas**) Nuotolinio mokymo(si) metu užrašai netikrinami.

Projektinė-kūrybinė veikla – pagal mokytojo ir mokinio susitarimą:

- a) pasiektas tikslas ir įgyvendinti uždaviniai (**1 balas**);
- b) darbo atlikimas laiku (**1 balas**);
- c) informatyvumas (informacijos paieška ir atranka) (**1 balas**);
- d) faktų pateikimo tvarka, dėstymas, šaltinių analizė (**2 balai**);
- e) praktinis pritaikymas, išvadų pateikimas (**1 balas**);
- f) vaizdumas (kūrybiškumas, originalumas ir estetiškumas) (**2 balai**);
- g) projekto pristatymas, informacijos pateikimas (kompiuterinis raštingumas ir kalbos kultūra) (**2 balai**).

Pristatymai skaidrėse:

- a) pranešimo tikslo ir pagrindinės minties suformulavimas (**1 balas**);
- b) laiku atliktas darbas (pažymys mažinamas už pavėluotai pateiktą darbą) (**1 balas**);
- c) temos išsamumas, dėstymo nuoseklumas ir vaizdumas, iliustruojantis teiginius (**2 balai**);
- d) problemiškas, aktualumas ir nauda klausytojams (**2 balai**);
- e) kalbos kultūra, kalbėjimo rišlumas, kontaktas su auditorija (**2 balai**);
- f) pateikties parengimas (medžiagos išdėstymo principai: trumpas ir aiškus tekstas, vienoje skaidrėje – viena mintis, aiškios hierarchinės struktūros, nuoseklus tekstas, fono parinkimas, šrifto ir raidžių dydis, saikinga animacija) (**2 balai**);

Imitaciniai žaidimai – jų tikslas yra patikrinti, kaip mokiniai geba pritaikyti žinias imitacinėje aplinkoje, kaip aktyviai dalyvauja ir apibendrina nagrinėjamas situacijas (iki **10 balų**)

Grupiniai darbai – mokiniai vertina vieni kitų ir įsivertina savo indėlį į grupės darbą (dėl vertinimo susitariama klasėje)

Pasiruošimas seminarams – pagal poreikį (iki **10 balų**)

Dalyvavimas dalykinėse olimpiadose, konkursuose – pagal poreikį ir mokinių gebėjimus (iki **10 balų**)

Mokiniui gavus penkis kaupiamuosius įvertinimus, išvedamas aritmetinis vidurkis ir gautas balas įrašomas į TAMO dieną.

IV. APIBENDRINAMASIS VERTINIMAS

Tai pusmečio (metinis) įvertinimas, skaičiuojant pažymių vidurkį mokinio naudai.

IV-ą klasių mokiniai mokslo metų pabaigoje rašo baigiamąjį viso kurso testą. Apibendrinamojo vertinimo rezultatai fiksuojami pažymiu.

EKONOMIKA IR VERSLUMAS

VERTINIMO SISTEMA EKONOMIKOS IR VERSLUMO PAMOKOSE

Vertinimo tipai: formuojamasis, diagnostinis, kaupiamasis, apibendrinamasis

Vertinimo tikslas – fiksuoti mokymosi rezultatus, informuoti mokinius, tėvus, pedagogus apie tai, ką mokinys išmoko ir ko neišmoko. Būtina vertinti ne tik žinias ar gebėjimus, bet ir mokinio daromą pažangą ir pastangas.

Vertinant mokinių pasiekimus „**EKONOMIKOS IR VERSLUMO**“ pamokose, remiamasi „Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata“ (patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. ISAK-256), taip pat vadovaujamosi Gimnazijos mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarka.

I. **FORMUOJAMASIS VERTINIMAS**

Nuolatinis vertinimas ugdymo proceso metu, kuris padeda numatyti mokymosi perspektyvą, paspartinti daromą pažangą, skatinti mokinius analizuoti pasiekimus ar mokymosi spragas, sudaryti galimybes mokiniams ir mokytojams geranoriškai bendradarbiauti.

Formuojamojo vertinimo metodai:

- stebėjimas;
- paskatinimas;
- konsultacija;
- pabrąšinantis žvilgsnis;
- pozityvus komentaras žodžiu;
- komentaras raštu.

II. **DIAGNOSTINIS VERTINIMAS**

Jis taikomas, kai ugdymo procese reikia išsiaiškinti, ką moksleiviai jau yra išmokę, kas jiems sekasi gerai ir kur reikalinga pagalba.

Metodai:

Kontrolinis darbas – skiriamas baigus skyrių. Jis trunka 45 minutes. Apie kontrolinį darbą mokiniams pranešama iš anksto. Kontrolinį darbą sudaro testas arba testas ir sąvokų, dėsnių ir reiškinių pagrindimo klausimai, uždavinių sprendimas. Mokytojas testo klausimų skaičių renka laisvai, atsižvelgdamas į klasės mokinių pasiruošimą, jų įgūdžius, darbo atlikimo tempą ir t.t. Rašoma 1-2 kontroliniai darbai per pusmetį.

Savarankiškas darbas – skirtas sužinoti, kaip mokinys įsisavino temos dalį, kaip geba pritaikyti įgytas žinias atlikdamas praktines užduotis. Trunka iki 30 min. Mokinys naudojasi papildoma medžiaga (vadovėlis, internetas, užrašai).

Apklausa raštu ir žodžiu – jos tikslas yra greitas mokinių žinių patikrinimas (10-15 min.) iš 1-2 temų. Užduotys konkrečios, trumpos, aiškios. Apklausos formos gali būti įvairios: klausimynas, testas, diktantas, kryžiažodis.

1 lentelė. Taškų ir pažymių atitikties lentelė

Pasiekimų lygiai	Nepatenkinamas		Patenkinamas		Pagrindinis			Aukštesnysis	
	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Procentai	0-24	25-29	30-44	45-54	55-64	65-74	75-84	85-94	95-100

III. KAUPIAMASIS VERTINIMAS

Dalyko kaupiamąjį įvertinimą mokiniai gauna už:

Namų darbų patikra – ND tikrinami ne kiekvieną kartą, galima pasirinkti kelių mokinių. Kaupiami įvertinimai ir pusmečio pabaigoje rašomas 1 pažymys (aritmetinis vidurkis). Rekomenduojama – 1 savaitinė pamoka/1 įvertinimas. Nuotolinio mokymo(si) metu tikrinami ir vertinami visų mokinių visi darbai.

Mokinio užrašų patikra – vertinama: informacijos išdėstymas (ar yra visos mokomosios temos (*1 balas*), ar akcentuojami mokymosi uždaviniai (ką mokinys turi išmokti, gebėti per pamokas) (*3 balai*), tvarka (*2 balai*), faktinė medžiaga (sąvokos, apibrėžimai, grafikai, uždavinių sprendimas, užduoties atlikimas) (*3 balai*), namų darbų fiksavimas (*1 balas*) Nuotolinio mokymo(si) metu užrašai netikrinami.

Projektinė-kūrybinė veikla – pagal mokytojo ir mokinio susitarimą:

- a) pasiektas tikslas ir įgyvendinti uždaviniai (*1 balas*);
- b) darbo atlikimas laiku (*1 balas*);
- c) informatyvumas (informacijos paieška ir atranka) (*1 balas*);
- d) faktų pateikimo tvarka, dėstymas, šaltinių analizė (*2 balai*);
- a. praktinis pritaikymas, išvadų pateikimas (*1 balas*);
- a. vaizdumas (kūrybiškumas, originalumas ir estetiškumas) (*2 balai*);
- a. projekto pristatymas, informacijos pateikimas (kompiuterinis raštingumas ir kalbos kultūra) (*2 balai*).

Pristatymai skaidrėse:

- a. pranešimo tikslo ir pagrindinės minties suformulavimas (*1 balas*);
- b. laiku atliktas darbas (pažymys mažinamas už pavėluotai pateiktą darbą) (*1 balas*);
- c. temos išsamumas, dėstymo nuoseklumas ir vaizdumas, iliustruojantis teiginius (*2 balai*);
- d. problemiškas, aktualumas ir nauda klausytojams (*2 balai*);
- e. kalbos kultūra, kalbėjimo rišlumas, kontaktas su auditorija (*2 balai*);
- f. pateikties parengimas (medžiagos išdėstymo principai: trumpas ir aiškus tekstas, vienoje skaidrėje – viena mintis, aiškios hierarchinės struktūros, nuoseklus tekstas, fono parinkimas, šrifto ir raidžių dydis, saikinga animacija) (*2 balai*);

Imitaciniai žaidimai – jų tikslas yra patikrinti, kaip mokiniai geba pritaikyti žinias imitacinėje aplinkoje, kaip aktyviai dalyvauja ir apibendrina nagrinėjamas situacijas (iki *10 balų*)

Grupiniai darbai – mokiniai vertina vieni kitų ir įsivertina savo indėlį į grupės darbą (dėl vertinimo susitariama klasėje)

Pasiruošimas seminarams – pagal poreikį (iki *10 balų*)

Dalyvavimas dalykinėse olimpiadose, konkursuose, TITAN turnyruose – pagal poreikį ir mokinių gebėjimus (iki *10 balų*)

Mokiniui gavus penkis kaupiamuosius įvertinimus, išvedamas aritmetinis vidurkis ir gautas balas įrašomas į TAMO dienyną.

IV. APIBENDRINAMASIS VERTINIMAS

Tai pusmečio (metinis) įvertinimas, skaičiuojant pažymių vidurkį mokinio naudai.

IV-ų klasių mokiniai mokslo metų pabaigoje rašo baigiamąjį viso kurso testą. Apibendrinamojo vertinimo rezultatai fiksuojami pažymiu.

IV-ų klasių mokiniai gauna EKONOMIKOS IR VERSLO baigimo pažymėjimus (baigė, baigė su pagyrimu).

TECHNOLOGIJOS

TECHNOLOGIJŲ DALYKO MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKA

Vertinimo technologijų pamokose **tikslas** - padėti mokiniams mokytis, skatinti savarankiškumą, kūrybiškumą, stiprinti mokymosi motyvaciją, atliekant projektinius darbus ir pasiekus tam tikrų tarpinių projektinės užduoties rezultatų padrąsintų juos užbaigti.

Uždaviniai:

1. Ugdyti ir stiprinti mokinių savarankiškumą, nuostatas kūrybingai ir atsakingai veikti, pradėti ir užbaigti darbus.
2. Padėti mokiniui tobulėti, tapti savarankiškam, atsakingam už mokymosi rezultatus, ugdyti jo pasitikėjimą savo jėgomis, gebėjimą įsivertinti savo veiklą, pasirinkti tinkamiausius technologinės veiklos būdus, spręsti iškilusias problemas, reflektuoti mokymosi rezultatus.
3. Fiksuoti mokymosi rezultatus, pagal poreikį informuoti mokinius, tėvus, mokytojus, pagalbos mokiniui specialistus apie vaiko mokymąsi.

Mokymasis, vertinimas ir įsivertinimas technologijų pamokose

Technologijų pamokose reikia turėti individualias darbo priemones ir medžiagas, sąsiuvinį arba darbų aplanką.

Vertinami mokinio pasiekimai šiose srityse:

- projektavimas – projektinių idėjų paieška, užduočių formulavimas, detalizavimas, tikslinimas, apibendrinimas grafine / aprašomąja forma.
- informacijos, skirtos projektinėms užduotims, medžiagoms pažinti ar technologiniams procesams atlikti, paieška, kaupimas, taikymas ir pateikimas.
- medžiagų pažinimas, jų pritaikymas projektinėms užduotims atlikti.
- technologinių procesų pažinimas, atlikimas ir rezultatų pristatymas – projektinių užduočių praktinio atlikimo procesai ir pasiektų rezultatų pristatymas.

Technologijų dalyko mokinių pasiekimai vertinami-įsivertinami atliekant šias veiklas:

- atliktas kūrybinis, praktinis darbas;
- projektinis darbas (pristatant projektą);
- darbas pamokoje;
- testai, apklausos raštu ar žodžiu;
- dalyvavimas konkursuose, olimpiadose, parodose, parodytos išskirtinės žinios.

Bendroji technologijų dalyko vertinimo tvarka

1. Pasiekimai vertinami pagal iš anksto susitartus ir aptartus su mokiniais kriterijus.
2. Taikomas diagnostinis, formuojamasis ir kaupiamasis vertinimo būdai.
3. Dominuojantis – kaupiamasis vertinimas. Kaupiamojo vertinimo elementai: mokinių technologijų pasiekimai vertinami kaupiamuoju būdu už kiekvieną pasiekimų srities etapą, projektinio darbo tarpinius pasiekimus (ilgalaiškės užduoties ir/ar projektinės veikos etapus, kt.), temą. Stebimas mokinių darbo procesas ir jo rezultatas, pastangos, veiklos etapai pagal pasiekimų sritis, vertybinės nuostatos. Ilgesniam kūrybiniam darbui ar pamokų ciklui vertinti ir įsivertinti pateikiami kaupiamojo balo skaičiavimo lapai.
4. Pasiekimai vertinami pagal tris pasiekimų lygius: patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis.

5. Atsiskaitymo terminas suderinamas su mokiniu darbo pradžioje.
6. Pateikiant vertinimo informaciją akcentuojama ne klaidos ar nesėkmės, o tai, kokią pažangą padarė mokiniai.
7. Praktinio darbo vertinimo/įsivertinimo kriterijai (jei su mokiniais nesutarta kitaip):

Eil. Nr.	Vertinimo/įsivertinimo kriterijus	Pažymio dalis		
		Taip 1 balas	Iš dalies 0,5 balo	Ne 0 balo
1	Pasiruošimas (priemonės ir medžiagos, apranga)			
2	Saugaus darbo taisyklių bei higienos reikalavimų laikymasis			
3	Idėjų plėtojimas ir fiksavimas, temos atitikimas			
4	Kuriamo gaminio technologinės kortelės rengimas, medžiagų, priemonių ir įrankių tinkamas parinkimas			
5	Darbo eigos nuoseklumas			
6	Gamybinių operacijų vykdymas			
7	Darbo vietos sutvarkymas			
8	Gaminio užbaigtumas, gebėjimas nustatyti defektus ir juos pašalinti			

9	Darbo pateikimas laiku			
10	Darbo aptarimas, pristatymas			
Iš viso				

8. Pasiekimų lygiai siejami su mokinio pasiekimų įvertinimu pažymiais: patenkinamas lygis– 4-5, pagrindinis lygis – 6-7-8, aukštesnysis lygis – 9-10.
9. Individuali mokinio pažanga fiksuojama projektinių darbų pristatymo metu. Mokinys savo pažangą stebi pildydamas įsivertinimo lentelę.

MUZIKA

MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS MUZIKOS PAMOKOSE

I. VERTINIMO TIKSLAS

1. Ugdymo procese informacija renkama apie kiekvieno mokinio ir klasės mokymosi stipriąsias puses ir tobulintinas sritis, teikiama grįžtamoji informacija, atsižvelgiant į vertinimo informaciją, koreguojamas pats mokymas(-is).

II. MOKINIŲ ŽINIŲ, ĮGŪDŽIŲ, KOMPETENCIJŲ VERTINIMO

TIPAI IR FORMOS, TAIKOMOS UGDYMO PROCESĖ

2. Formuojamasis vertinimas – nuolatinis vertinimas ugdymo proceso metu, kuriuo siekiama suteikti detalią informaciją apie darbo sėkmę ir daromą pažangą, tobulėjimo galimybes.

3. Formuojamojo vertinimo taikymo principai:

- 3.1. vertinama periodiškai, nuolatos kiekvienos pamokos, darbo proceso ir ne pamokos metu;
- 3.2. suteikiama grįžtamoji informacija-darbo proceso metu mokinys informuojamas apie tai, ką jis jau pasiekė ir ką turėtų daryti, kad pasiekimai būtų geresni;
- 3.3. informacija pateikiama dažniausiai žodžiu arba užrašoma prie atlikto darbo;
4. Diagnostinis vertinimas taikomas:
 - 3.1.baigus temą;
 - 3.2. baigus skyrių;

3.3. baigus programą.

4. Apibendrinamasis vertinimas yra taikomas:

4.1. baigus programą;

4.2. jo rezultatai patvirtina mokinių pasiekimus ugdymo programos pabaigoje;

5. Atsiskaitomieji darbai, savarankiški darbai, testai vertinami balais nuo 1 iki 10.

6. Mokinys gali būti vertinamas kaupiamuoju balu už:

6.1. muzikavimą pamokos metu;

6.2. atsakinėjimą žodžiu;

6.3. atsakinėjimą raštu;

6.4. aktyvų dalyvavimą pamokoje;

6.5. projektinę veiklą;

6.7. už dalyvavimą koncertuose, meninės pakraipos renginiuose;

6.8. už meninių renginių ir koncertų lankymą;

6.9. už pasiruošimą pamokai, priemonių turėjimą;

6.10. kaupiamasis pažymys įrašomas į dienyną, kai pamokoje už įvairias veiklas mokinys surenka dešimt „+“ ir / ar „-“, kurie konvertuojami į pažymį (10 plusų – pažymys 10).

7. Apie atsiskaitomąjį darbą, testą, mokiniai informuojami ne vėliau, kaip prieš vieną pamoką.

8. Mokinys, dėl pateisinamos ar nepateisinamos priežasties neatlikęs savarankiško darbo ar testo, privalo už jį atsiskaityti raštu per dvi savaites. Už kiekvieną praleistą įskaitinį darbą mokinys privalo atsiskaityti.

9. Pusmečio įvertinimas vedamas iš tų pusmetį gautų pažymių, atsižvelgiant į mokinio pasiekimus, daromą pažangą ir įdėtas pastangas.

10. Visi su vertinimu susiję sprendimai, jei mokinys atsiskaitęs visus darbus ir rodo pastangas, priimami mokinio naudai.

11. Muzikos dalyko per pusmetį turėtų būti 5–6 pažymiai.

DAILĖ

Diagnostinis vertinimas

Dailės mokinių pasiekimai vertinami iš šių veiklos sričių: dailės raiška (idėjų kėlimas; technikų taikymas; grafinių, spalvinių ir erdvinių raiškos priemonių naudojimas; savo dailės kūrinių parodymas); dailės raiškos ir dailės kūrinių stebėjimas, interpretavimas ir vertinimas; dailės reiškinių pažinimas socialinėje kultūrinėje aplinkoje. Pažymys rašomas už: Didelės apimties kūrybinį ar projektinį darbą iš vienos ar kelių sričių, kai panaudojamos žinios ir gebėjimai iš kelių temų ar sričių.

Vertinimo kriterijai:

Pažymys „puikiai“ – 10 Mokinys gauna, jeigu: jo žinios įgūdžiai ir gebėjimai yra didesni negu reikalauja šios klasės dalykų programą ir standartai. Geba savarankiškai ir kūrybingai vystyti savo gebėjimus, moka laisvai naudotis savo žiniomis sprendžiant šios klasės kurso teorines ir praktines problemas, siūlo nestandartinius problemų sprendimo būdus.

Pažymys „labai gerai“ – 9 Mokinys gauna, jeigu: jo žinios ir gebėjimai atitinka visus šios klasės dalykų programų ir standartų reikalavimus, moka naudotis savo žiniomis sprendžiant įvairaus pobūdžio teorines ir praktines šios klasės dalyko programos problemas.

Pažymys „gerai“ – 8-7 Mokinys gauna, jeigu: jo žinios, gebėjimai bei įgūdžiai ne visiškai atitinka visus šios klasės dalykų programų standartus ir reikalavimus, bet moka naudotis savo žiniomis sprendžiant įvairaus pobūdžio teorines ir praktines problemas šios klasės dalyko programos. Jo gebėjimai viršija pagrindinius šios klasės programos reikalavimus.

Pažymys „patenkinamai“ – 6-5 Mokinys gauna, jeigu: jo žinios, gebėjimai ir įgūdžiai neviršija bazinių reikalavimų duotos klasės programos kurso. Mokinys geba spręsti paprastus, tipinius teorinius ir praktinius uždavinius.

Pažymys „silpnai“ – 4 Mokinys gauna, jeigu: jo žinios, gebėjimai ir įgūdžiai atitinka minimaliausius reikalavimus duotos klasės programos kurso. Mokinys mokytojui padedant geba spręsti paprastus, tipinius teorinius ir praktinius uždavinius.

Pažymys „nepateningamai“ – 3 Mokinys gauna, jeigu: turi pavienių žinių, tačiau nesugeba jų tikslingai pritaikyti. Užduočių neužbaigia, tačiau gali numatyti būdus, kaip tai pasiekti artimiausiu laiku.

Pažymys „nepateningamai“ – 2-1 Mokinys gauna, jeigu: piktybiškai nedirba, visiškai neatlieka užduoties arba atsisako ją atlikti, gadina kitų mokinių darbus.

Papildomų meninių darbų vertinimas: 10 balų - už personalinės parodos mokykloje ar mieste surengimą; dalyvavimą konkurse, olimpiadoje; dalyvavimas meniniuose projektuose, dirbtuvėse.

Pažymys gali būti sumažintas 2 balais be rimtos priežasties pavėlavus atnešti darbą laiku. Neatlikus užduoties rašomas neigiamas pažymys. Sąmoningas nedarbas per pamoką pamokos pabaigoje vertinamas neigiamu pažymiu.

KŪRYBINIO DARBO vertinimo kriterijai

PARODOS LANKYMO vertinimo kriterijai

Pasirengimas pamokai – 1 taškas.

0 – visiškai nepasiruošęs pamokai. 1 – pasiruošęs pamokai

Techninis užduoties sprendimas – 4 taškai. 0 – neturi tinkamų priemonių. 1 – bando dirbti su ne tomis priemonėmis. Dirba su tinkamomis priemonėmis. 1 – piešinys atliktas tik grafiškai. 1 – tinkamas spalvinis, toninis sprendimas. 1 – geras technikos valdymas.

Idėjinis užduoties sprendimas – 3 taškai. 0 – nesidomi idėjos sprendimu. 1 – šabloninis idėjos sprendimas. 1 – idėjos sprendimo ieško knygoje, vadovėliuose, meno albumuose, kūrybiškai interpretuoja pasitelkdamas demonstruojamus pavyzdžius. 1 – įdomi, originali, išbaigta idėja, gera kompozicija.

Kūrinio pristatymas – 2 taškai 0 – visiškai nepristato darbo. 1 – pristato darbą, bet nevartoja dailės terminų. 1 – pristatydamas darbą vartoja dailės sąvokas, terminus, paaiškina savo kūrybinius ketinimus.

Parodos pagrindiniai duomenys – 2 taškai. 1 – parodos pavadinimas, autorius. 1 – parodos tikslas.

Ekspozicijos apžiūrėjimas – 2 taškai 1 – kūrinų skaičius, 5 kūrinų pavadinimai. 1 – kūrinų atlikimo technika, matmenys.

Vieno kūrinio analizė – 6 taškai. 1 – kūrinio metrika. 1 – kūrinio dailės rūšis, žanras, stilius ar srovė. 1 – kūrinio meninės ir kompozicinės ypatybės. 1 – kūrinio funkcinė ir socialinė paskirtis. 1 – emocinis poveikis stebintįjam. 1 – kūrinio aktualumas, reikšmė, vertė.

FIZINIS UGDYMAS

FIZINIO UGDYMO, PASIRINKTOS SPORTO ŠAKOS (tinklinio, krepšinio) DALYKO MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKA

Vertinimo fizinio ugdymo, pasirinktos sporto šakos (tinklinis, krepšinis) pamokose tikslas – padėti mokiniui mokytis ir bręsti kaip asmenybei; pateikti informaciją apie mokinio mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą; nustatyti mokytojo, mokyklos darbo sėkmę, priimti pagrįstus sprendimus.

Vertinimo uždaviniai:

- padėti mokiniui pažinti save, suprasti savo stiprybes ir silpnybes, įsivertinti savo pasiekimų lygmenį, kelti mokymosi tikslus;
- padėti mokytojui įžvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti problemas ir spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį ir metodus;
- suteikti tėvams (globėjams, rūpintojams) informaciją apie vaiko mokymąsi, stiprinti ryšius tarp vaiko, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir mokyklos.

Vertinimo nuostatos:

Fizinio ugdymo, pasirinktos sporto šakos (tinklinis, krepšinis) pamokose vertinamas ne sporto rezultatas, bet vyksmas, pokyčiai ir asmeninė pažanga. Pažanga vyksta skirtingai, todėl vertinant atsižvelgiama į:

Pastangas – pasiruošimą pamokai, lankomumą, pareiškumą, aktyvumą. Mokinio pastangos fiksuojamos mokytojo užrašuose.

Gebėjimus – asmeninius, įgimus, įgytus, individualius.

Sąlygas – socialinę aplinką, tradicijas, įrangą.

Individualumą – sveikatos būklę, požiūrį į fizinio ugdymo, pasirinktos sporto šakos (tinklinis, krepšinis) dalyką, asmeninius interesus, pomėgius, brandą (individualius augančio organizmo pokyčius).

Aplinkybes – tai, kas gali padėti ar sutrukdyti pasiekti tikslą (pamokų praleidimas dėl ligos ir kt.).

Fizinio ugdymo, pasirinktos sporto šakos (tinklinis, krepšinis) pamokose vertinamo tvarka:

Formuojamasis vertinimas

1. Padeda mokytojui ir mokiniui numatyti ugdymo (-si) kryptį bei veiksmus, patvirtinti daroma pažangą. Šio proceso metu mokytojas stebi mokinių mokymąsi, komentuoja, aptaria su mokiniu, skatina pačius mokinius vertinti savo mokymosi eigą;
2. Neformalizuojamas ir nefiksuojamas. Jo paskirtis - nustatyti, ar jau pasiekti mokymosi tikslai ir uždaviniai, padrašinti, paskatinti mokinius, išsakyti konstruktyvias pastabas;
3. Nesiejamas su pažymiu, jo tikslas yra ne kontroliuoti, o padėti mokytis. Mokinio veikla vertinama žodžiu tada, kai norima padėti, padrašinti, nukreipti tam tikrai veiklai.

Diagnostinis vertinimas

Fizinio ugdymo, pasirinktos sporto šakos pažymį sudaro:

1. Aktyvumas (pasiruošimas pamokai, domėjimasis, iniciatyva);
2. Elgesys (drausmė, bendravimo kultūra, tvarkinga ir tinkama sportinė apranga);
3. Mokinio fizinio pajėgumo testas – užduotis, skirta nustatyti mokinio fizinio pajėgumo lygį (nevertinami).

Pagrindinės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai, įgyti mokantis fizinio ugdymo, pasirinktos sporto šakos, vertinami pažymiais (balais) taikant 10 balų vertinimo sistemą. Pažymiu vertinami kiekvieno mokinio pasiekimai, baigus dalyko programos temą, ar kitą užbaigtą programos dalį, atsižvelgiant į individualius mokinių gebėjimus ir asmeninę pažangą;

10 (puikiai) – motyvuotai atlieka užduotis, puikiai demonstruoja pratimų, žaidimų techniką, puikūs siektini užduočių atlikimo rezultatai, vyrauja teigiamos emocijos.

9 (l. gerai) – labai gerai atlieka užduotis, laikosi nuoseklumo, taiko pratimų įvairovę, labai geri pratimų atlikimo rezultatai, vyrauja teigiamos emocijos.

8 (gerai) – gerai atlieka užduotis, nedaro klaidų atlikdami pratimus, gera technika, vyrauja teigiamos emocijos.

7 (pakankamai gerai) – pakankamai gerai užduotis atlieka pagal nustatytus reikalavimus.

6 (patenkinamai) – užduotis atlieka iki galo, daro šiek tiek klaidų.

5 (pakankamai) – patenkinamai atlieka užduotis, daro klaidų, užduotis atlieka atmetinai, neturi motyvacijos užduotis atlikti geriau.

4 (silpnai) – silpnai atlieka užduotis, nenuosekliai, netaisyklinga technika, neturi noro užduotis atlikti geriau.

3 (blogai) – blogai atlieka užduotis, nebaigia užduoties, nerodo noro siekti teigiamo pokyčio.

1 - 2 (labai blogai) – labai blogai atlieka užduotis, be priežasties atsisako atlikti užduotį ar pratimą. Be pateisinamos priežasties praleidžia 3 pamokas.

Mokinių atstovavimas klasei, mokyklai įvairių sporto šakų komandose, gimnazijos organizuojamuose renginiuose, rajoninėse, respublikinėse varžybose, pagalba mokytojui organizuojant sporto renginius, dalyvavimas netradicinio fizinio aktyvumo veiklose vertinamas atskiru pažymiu įrašant jį į elektroninį dienyną.

Parengiamosios ir specialiosios medicininių fizinio pajėgumo grupių mokinių vertinimas

1. Parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai vertinami pagal pagrindinės fizinio pajėgumo grupės vertinimo kriterijus, tačiau atleidžiami nuo pratimų, kenkiančių jų sveikatai. Atleidžiami nuo mokinio fizinio pajėgumo lygio nustatymų.

2. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai vertinami įrašu „įskaityta“

arba „neįskaityta“. Užduotys jiems parenkamos, atsižvelgiant į jų ligas ir sveikatos būklę. Atleidžiami nuo mokinio fizinio pajėgumo lygio nustatymų.

Nedalyvavimas pamokose, nepasiruošimas pamokai, neatvykimas į pamoką

1. Mokiniui dėl ligos (pateikta gydytojo pažyma) ar kitų pateisinamų priežasčių per pusmetį praleidus daugiau nei 50% pamokų, pusmečio įvertinimas „atleistas“.

2. Jei mokyns praleido pamokas be pateisinamos priežasties (nepasiruošęs pamokai – neturi sportinės aprangos. savavališkai išėjo iš pamokos ir pan.), taikomas formuojamasi vertinimas. 3. Mokyns, per pusmetį praleidęs ir nepateisinęs 50% ir daugiau fizinio ugdymo, pasirinktos sporto šakos pamokų, gali būti neatestuotas.

4. Dėl įvairių priežasčių nedalyvaujantys (nepasiruošę) pamokoje, žaidžia stalo žaidimus (šашkės, šachmatai), smiginį. Taikomas formuojamasis vertinimas.

ŽMOGAUS SAUGA

MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS ŽMOGAUS SAUGOS DALYKO PAMOKOSE

Vertinimas skirtas padėti mokytis – mokinys laiku gauna grįžtamąją informaciją apie savo mokymosi pasiekimus ir pažangą, jis mokosi vertinti ir įsivertinti.

Žmogaus saugos mokinių pasiekimai vertinami iš šių sričių:

- civilinės saugos;
- saugaus eismo;
- priešgaisrinės saugos.

1. Formalusis vertinimas - „įskaityta“, „neįskaityta“.

Mokinių žmogaus saugos žinios vertinamos įskaita, kurią sudaro atsiskaitymai iš visų mokymosi temų. Įskaita rašoma, kai mokinys žino ne mažiau kaip $\frac{3}{4}$ būtinos išmokti medžiagos.

Vertinamos mokinių teorinės žinios, darbas pamokoje, gebėjimas pritaikyti įgytas žinias.

Vertinamos veiklos:

- testo atlikimas (diagnostinis vertinimas);
- individualių praktinių užduočių atlikimas (užduoties tipą parenka mokytojas);
- projektų ruošimas ir pristatymas;
- gebėjimas argumentuotai diskutuoti;
- teorijos žinojimas, darbas pamokose, pastangos.

Pusmečio vertinimas įrašomas atlikus testą.

2. Neformalusis vertinimas (formuojamasis) – tai vertinamieji komentarai, pagyrimai ir paskatinimai (žodžiu ir raštu). Jo tikslas – padėti mokiniui mokytis. Mokytojas stebi mokinio mokymąsi, jį argumentuotai komentuoja ir aptaria su mokiniu, skatina patį mokinį vertinti savo mokymąsi.